

ประชุมโคลงทนาย

คัดจากหนังสือพิมพ์ขวัญเรือนพิเศษ

ซึ่งลงพิมพ์เมื่อข.อ พ.ศ. ๒๔๒๘ และข.ก. พ.ศ. ๒๔๓๐

พิมพ์ในงานศพ

นางจำรัส สุนทนนท์

เมื่อข.ม.พ. พ.ศ. ๒๔๗๔

โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร

๓๕๕

เลขที่ ๗,

เลขที่ ๗. ๕๕

เลขที่ ๗

NATIONAL LIBRARY OF THAILAND

31111005350599

คำนำ

เจ้าภาพงานศพ นางจำรัส สุนทานนท์ มีคุณหญิงศลวิธานนิเทศ
เป็นต้น จะทำการปลงศพสนองคุณมารดา มอบฉันทะให้นายพลตรี
พระยาศลวิธานนิเทศ มาแจ้งความยังราชบัณฑิตยสถาน ขออนุญาต
พิมพ์หนังสือประชุมโคลงทนายฉะบับหอพระสมุดวชิรญาณ เพื่อแจกแก่
ญาติมิตรในวันทำฌาปนกิจ ราชบัณฑิตยสถานอนุญาตให้พิมพ์ได้ตาม
ความประสงค์

โคลงทนายเป็นของมีมาก่อนทั้งหอพระสมุดวชิรญาณ จะมีผู้แต่ง
ขึ้นเมื่อในรัชกาลที่ ๔ หรือในต้นต้นรัชกาลที่ ๕ ขึ้นหาทราบแน่ไม่
ได้เห็นแต่ฉะบับกรมหลวงยสินทรไพศาลโสภณทรงพิมพ์ขึ้นใน โรงพิมพ์
หลวงเป็นที่แรก ครั้นเมื่อตั้งหอพระสมุดและออกหนังสือพิมพ์วชิรญาณ
กรรมการหอพระสมุด ฯ มีหน้าที่ต้องช่วยกันหาหนังสือเรื่องต่าง ๆ เป็น
หนังสือเก่าบ้าง คัดแต่งขึ้นใหม่บ้าง มาลงพิมพ์เป็นลำดับมา เมื่อ
ปีจอ พ.ศ. ๒๔๒๘ กรรมการได้คิดให้แต่งโคลงทนายขึ้นใหม่ตามเค้า
โคลงทนายของเดิม โคลงทนายที่พิมพ์ในสมุดเล่มนั้นจึงเกิดขึ้น ทว่าโคลงทนาย
กรรมการแต่งเป็นพื้น (เช่น โคลงทนายบทคนที่พิมพ์ในสมุดเล่มนั้นข้าพเจ้า
แต่งเอง) แล้วพิมพ์ตัวโคลงทนายในหนังสือวชิรญาณสัปดาห์ละ ๒ บท
ชวนให้ผู้อื่นแต่งโคลงส่งมาแก่ ผู้ที่ชอยแต่งโคลงจึงพากันแต่งส่งมา
แก่ใช้นามแฝงทั้งนั้น เมื่อพิมพ์หนังสือฉบับเจ้าได้ตรวจดูนามแฝงของ

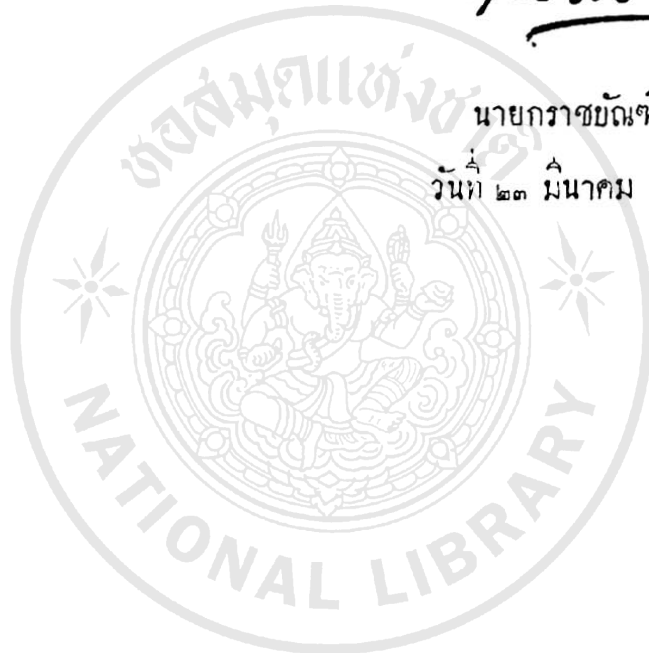
๒

ผู้แต่ง ทราบได้ว่าเป็นใครก็มี ที่นั่งลงนั่งก็มี เพราะเวลาล่วงมาช้านาน
แล้ว จึงบอกได้แต่เท่าที่ทราบ แต่ผู้ที่ได้รับหนังสือนี้ไปอ่านคงจะสังเกต
ได้ว่า ล้วนเป็นสำนวนกวีที่สันสกฤตแต่งโคลงทั้งนั้น.

กัม ๑๖ ๑๖๗๗

นายกราชบัณฑิตยสภา

วันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๓

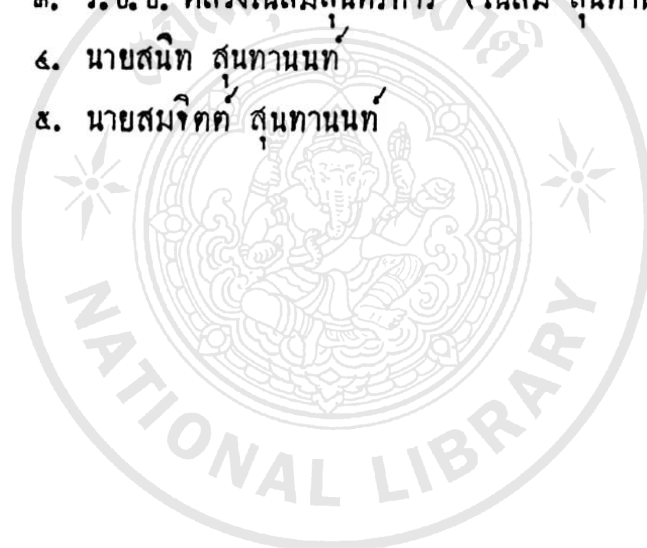

นางจำรัส สุนทานนท์
พ.ศ. ๒๔๑๒-๒๔๗๐

ประวัติสังเขป

นางจำรัส สุนทานนท์ เป็นบุตร พระสาครสงคราม (นาค ศรีเพ็ญ)
นางสาครสงคราม (นัม ศรีเพ็ญ) เกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๒ ถึงแก่กรรม
เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๐ สมรสกับ นายใหญ่ สุนทานนท์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๒
มีบุตรที่ยังอยู่ในเวลานี้

๑. คุณหญิงคัตวิธานนิกะ (เลื่อม รักตประจิต)
๒. อ.ค. หลวงวุฒิศักกิเนตนาท (กฤษ สุนทานนท์)
๓. ร.ช.อ. หลวงเฉลิมสุนทรการ (เฉลิม สุนทานนท์)
๔. นายสนิท สุนทานนท์
๕. นายสมจิตต์ สุนทานนท์

อธิบายนามแฝงในบทแก้ไขโคลงทนาย

โก. ภ.

พัก

โคมลอย

กรมขุนพิทยลาภพฤฒิธาดา

ชื่อแปลน

พระยาสมิทธสรวรรณ

ขอกหมวกขึ้นหย้

โสคติ นิเวศน์

ทัพ เทพินทรี

โกลาหล

เห็นจะเป็นกรมพระสมมตอมรินทร์

เลขกรุงเทพ ฯ

ดิศตรังโสคติ

กรมหมื่นสฤติยธำรงสวัสดิ์

วรรณ

โพนมขาน

เข้าใจว่าเจ้าพระยาภาสกรวงศ์

ท. ว.

คยลิว

พ. ผ. ศ. ก.

พระยาอัครพานิชโสภณ ม.ร.ว.หนู อิศรางกูร
เมื่อยังเป็นพระมกุฎราชกุมาร

โสภณปวดี

ด. ข. ส.

กรมหมื่นสฤติยธำรงสวัสดิ์

ปวดี

ประวัติกันติ

บรรณาธิการ ชุนบรรณาธิการวรรณคดี

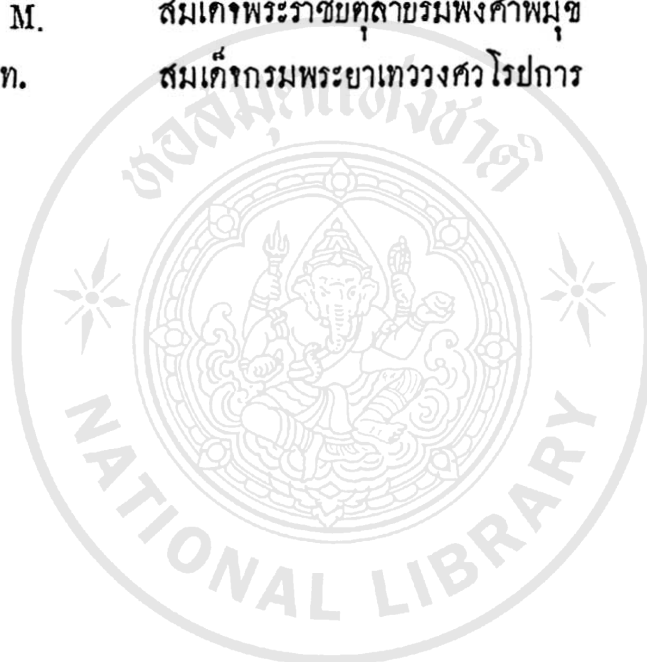
ว. ว.

อาทิตย์ สมเด็จพระราชปิตุลาบรมพงศาภิมุข

ส. อ. พ. กรมพระสมมตอมรินทร์

B. M. สมเด็จพระราชปิตุลาบรมพงศาภิมุข

ท. ท. สมเด็จพระยาเทววงศ์วโรปการ

โคลงทนาย

๑ ของชายเข้าเค้าพุทธร	รป่า
คือว่าระยฐา	ก็ไค้
แต่ชนไม่นำพา	กลัยชอย ไซ้แซ
ยังมีหน้าซ้ำไซ้	เสร์ทั้งทำลัม ฯ
๒ กลไฟไซ้จักรคล้าย	นาวา กลแฮ
แปลกแต่ต้องเคิมพา	ยุทวัย
ไซ้จักรไซ้รณนา	เวศเคือง กลแฮ
ทุกันแทยเทียมกลัวย	อุทกว่าวนทนาย ฯ
๓ หกเคียรสองขาทเค้า	เวหน
ยักยักพระสุริยน	คลุ้มคลุ้ม
คูหาสถิตกล	แคนเซตต์ เขาแฮ
มุลถ่ายไว้แผ่คัม	เซตต์ถ้าวแคนพระยา ฯ
๔ แปกชงฉมสยาทเฮ้า	เฮอชัน
แปกเนตรประเวทพรณ	แผกพัน
ไยชอยคยคนจัญ	ไวยาก จนแฮ
ชอยที่มีทรพยลัน	เล่หนนามไฉน ฯ

๕ หนึ่งเกินในน่านน้ำ	นที ทเลฤา
หนึ่งเกยพิศภูมิ	ค่าไว้
หนึ่งเป็นเชอชอสร	เรืองเดช
สามสิ่งนามเคี้ยวไซ้	ชอนอินโค ฯ
๖ แปกเคียวแปกยาททั้ง	หัตถา แปกฤา
ลอยล้วยนเวหา	ห่างพัน
ยหนึ่งมีสองครา	เข้าย้าย
เป็นทศศักริกวน	เกลอนกลุ้มชุมชน ฯ
๗ หนึ่งเป็นนามมิ่งไม้	ใบกลม ยาวเขย
สองชอยนยม	เรียวรัง
สามบ่มากลัส	ญาสัถ์
ห้าย่เล็กหกนัง	เจกนังคณม ฯ
๘ เจกนามร่วมทัง	เคียวกัน
หกชอยคักขัน	ภาคไว้
นามหนึ่งประยุบัน	เป็นที เจกแซ
คือสิ่งใดเชิญให้	ปราชญ์แก้คำเฉลย ^(๓) ฯ
๙ ไซ้สวนแต่ไม้มาก	มายมี
ไซ้ป่าแต่เสื่อสัห	อยู่ช้อง
ไซ้หนองแต่กมภิ	ปลาฉัก หลายนา
ไซ้วัคไซ้บ้านร้อง	เรือกนั้ นามเคี้ยว ฯ

- ๓๐ อ้ายล้นอ้ายหลกทั้ง^๕
เป็นฝรั่งเข้าวิคทน^๕
เขาชู้ทั่วทุกหน^๕
บางคาบมันกลบขุ่น^๕
๓๑ คณาจารย์หกท่านทั้ง^๕
สองสติขันธ์คีกรัก^๕
นอกนั้นนักเลงลัทธิ^๕
เพราะถูกเขาขึ้นใจ^๕
๓๒ สิบเอ็ดเสี้ยนขี้ฉวน^๕
หญิงหนึ่งมีครรภ์สยาย^๕
อยู่สวนนกหกหลาย^๕
มิวแต่เช่นฆ่าว่า^๕
๓๓ เสี่ยงหนึ่งคังขี้วอย^๕
ฟ้าผ่าก็ไขว่^๕
สามโยชน์ก็ถึงถึง^๕
ใครศกขี้กลบให้^๕
๓๔ สี่คั่นเกินไต่เท้า^๕
ประหลาดหลังคามุง^๕
ใช้โรงใช้ศาลา^๕
มารยาทข้างเขื่อง^๕
- สองคน^๕
ทุกซกถัน^๕
ทุกแห่ง นาพ่อ^๕
เจอให้คนหาม ๗
เชอทัส สามแซ^๕
เคร่งไค้^๕
ลวงโลก หลงนา^๕
ท่านต้องจำทำ ๗
หญิงชาย^๕
เบิกหน้า^๕
เหลอแหล่^๕
วุ่นกลุ้มกินกัน ๗
ขุ่นตง^๕
เปรี้ยวไค้^๕
ฤกว่า นั้นนา^๕
ประโยชน์เกอถูกลคน ๗
ไปมา^๕
กระเบื้อง^๕
ใช้เย่า เรือนแซ^๕
เงืองเข้าเกินการ ๗

๑๕ กินนักร้ายปากช้า

กินมากเจ็บมูกยาม

คืนขึ้นลุกคว้าม

เอาหมกขึ้นปากแม่น

๑๖ มีหูกปากนี้

มีปากที่ทองใคร

มีทองที่หัวใจ

เชิญท่านบอกช้ออ้าง

๑๗ ขนธรรมทวารอ้าง

หนึ่งยี่งศาสนชวนชม

ฉิมพล์เทียบคำคม

๑๘ สุนพฤษพาภัยพ้อง

๑๙ สิ่งหนึ่งมีเท่ามาก

แก้วทวิษเชยคสังคส

ภายหลังคิติกิต์ร

จะเรียกสัทวิไคเค้า

๒๐ อยู่ข้างล่างกลีบขน

บนกลีบลงล่างทน

ไผ่ทำทั่วทุกคน

ยามสนกึ่งใจ

ข่มาม เช็คเซย

ยากแค้น

จารีต เขาเซย

หิยด้วยมือขวา ๑

นามโดน พ่อเซย

ทวายข้าง

คุประหลาด

ออกให้เห็นจริง ๑

ออกสม ญาเซย

เช็กพร้อง

เปลี่ยนอีก ษรนา

๒๑ สันนามไท ๑

ประมาณพอ ร้อยแซ

ศเคล้า

ขัญจรส ร่วมฤ

ประจักษ์แล้วเชิญทาบ ๑

เนายน

อยู่ไค

บางพวก ทำแซ

เช่นนั้นอันใด ๑

๒๐	เกินธารผ่านหุบห้วย ถึงยทชีภาชี มีนายแนะทางลี จึงสนายจ่าง้า	วาริ เชิดหน้า ลาตาศ คักคั่นทางตาม ฯ
๒๑	คทาเทียมเทพสาครเจ้า คันชยุสรวรพิกิจการ ปลายชีกลัยแหลกลาญ ใครช่างทลายทวายให้	ปางตาล เกิกไก่อ ล้างมอก มรณเษ ถูกเขืองมัญหา ฯ
๒๒	ไม่เหียวห่อนรู้คล ไม่เหลียมมนับสียเคย ไม่เห็นแก่เขาเลย ไม่ไ้รอรังทอง	คล้ายเลย เล่ห์พร้อง ร้องได้ มันทา ปล่อยให้น้ำทาง ฯ
๒๓	อนึ่งสองมนุษย์เฝ้า อนึ่งกฏกสามชัก อนึ่งสลงใช้ปรัก สามชอกก็สามชัน	คักอทัก โรคสัน หากเรือก นะพ้อ เช่นนั้นามไฉน ฯ
๒๔	สียาทยากระบี่ไก่อ พึงชสองยาทผาย สองยาทแบกพลอยสยาย พึงทอพึงกันเค้า	โดยหมาย ผาคเค้า เพราะพึง ก็นนอ ว่านเห็นไฉน ฯ

๒๕ นามโรจนามโรคพ้อง

สามช่อ^๕ระเพาะกล

ช่วยทลายช่อ^๕ยบุคคล

อีกช่อ^๕ออกโรงช

๒๖ ยักสองป่อง^๕ชนชู้

กายยักคำ^๕ตังสี่

ฆ่า^๕ยักฆ่า^๕ยชู้

ยัก^๕ไม่มีฤทธิ์ร้าย

๒๗ สามชายแนบสนิท^๕ช่วย

ใช้^๕ยตร์ใช้^๕สาม

เชิญ^๕ใจ^๕ไพร่^๕ผู้^๕ก

บุรุษ^๕โค^๕แนบ^๕น้อง

๒๘ สิ่ง^๕หนึ่ง^๕นาม^๕ขอก^๕ท้าว

หนึ่ง^๕ขอก^๕อุ^๕ทร^๕ยิน

พระ^๕เณร^๕บ่^๕อา^๕กนิ

เป็น^๕เครื่อง^๕ช่วย^๕กอบ^๕กู้

๒๙ เทพ^๕หนึ่ง^๕จับ^๕หอก^๕จ้อง

ชน^๕นั่ง^๕หลัง^๕แสะ^๕แสง^๕ดง

เป็น^๕เครื่อง^๕แต่าง^๕คน^๕แถลง

ปรากฏ^๕มาจาก^๕ท้าว

พวก^๕ชน^๕ หนึ่ง^๕แซ

ก่ง^๕น

จำ^๕พวก^๕ ไค^๕นา

ช่อ^๕ทั้ง^๕โรค^๕อะไร^๕ ๑

นาริ

หมัก^๕ย้าย

วิต^๕กล^๕ย^๕ เป็น^๕แซ

ยัก^๕นั้น^๕นาม^๕ไค^๕ ๑

นาริ

ร่วม^๕ห้อง

มี^๕ทัว^๕ ก็น^๕นา

ช่วย^๕ชี^๕เฉล^๕ย^๕ความ^๕ ๑

ทัก^๕ยนิ

ชี^๕อ^๕รู้

กล^๕ย^๕ยา^๕ย

ชี^๕ฟ^๕ไค^๕ย่าง^๕คราว^๕ ๑

จัก^๕แถง^๕ งุน^๕อ

เคช^๕ห้าว

เถลิง^๕ศักดิ์^๕สูง^๕นา

แก่น^๕เบง^๕ของ^๕อัส^๕ดง^๕ ๑

๓๐ สามกึ่งพฤษกษหนึ่งให้	โทษถึง
สามกึ่งพฤษกษหนึ่งพึง	คยคำ
สามกึ่งพฤษกษหนึ่งจึง	เจนอศัก
สามกึ่งสามพฤษกษทำ	เล่ห์หลอกลวงทนาย ฯ
๓๑ สบสัควัไม่รู้ชั่ว	ฉนโค
ชายไม่รู้เกิดใน	โลกนี้
ของเก็บไม่อยู่ใจ	จำประกอบ
สามท่อนภกกลบั้น	เล่ห์หลอกลวงทนาย ฯ
๓๒ ยักมีสัไม่รู้	บิณยน
มิจผูกหายใจกล	ท่อนโค
มีเนตรจักษกหน	โคท่อน เห็นเขย
กำเนิดมาเพื่อให้	มนุษย์เยอฮาศัย ฯ
(๑) หนึ่งกินบรู้อิม	โอชา
๓๓ นอนบ่หลับสักครา	หนึ่งโค
นกกไม่ถูกมา	มนุษย์ก็ ผิดเขย
คือว่าสิ่งโคให้	กล่าวแก่ล่องกู ฯ
(๒) พวกหนึ่งหน้าร้อนรบ	เราเจียน จนแฮ
พวกหนึ่งหน้าฝนเย็น	เขยคแท้
พวกหนึ่งหน้าหนาวเวียน	วิวาท เรานา
สามพวกเราจำแพ้	พ่ายนั้นอันโค ฯ

(๑) (๒) เลขที่ ๓๓ กับ ๓๔ นี้ ไม่มีโคลงแท้

๓๕ น้ำหนึ่งหยิบยักขึ้น

น้ำหนึ่งจะแลไป

น้ำหนึ่งอยู่ภายใน

เชิญท่านทวยให้ต้อง

๓๖ ไคนะพ่อไต่หม่มทั้ง

ไต่เครื่องสการทิศ

แผกภาชนพิพิ

เชิญสมาชิกรให้

๓๗ ไม้ไคลำตันเท่า

มีลูกโคงเตงยาน

ไม้ไคจักประมาณ

ใบกล้วยปรกปกห้อย

๓๘ ไม้หนึ่งมีต้นเท่า

ใบชานาคยาววา

ใบหนึ่งใหญ่เท่าพา

ไม้ข้อมแล่นเลี้ยวไม้

๓๙ ไม้ทรายประจักษ์ชัด

ไม้กันแต่โทมนัส

ไม้ไม่กล่าวคำชั

ไม้ลูกเป็นหม้ายไว้

ใบไผ่ไหล หกเซย

ห่อนพ้อง

เล็งยาก นักรบ

ที่เค้าค้ำถาม ฯ

กอบกิจ หลายนา

ที่ไหว

บริโศก โภชน์แซ

ตอบถ้อยคำทาบ ฯ

สายพาน

ขยับย้อย

คนเท่า ครอบแซ

จวบพินพัสธา ฯ

ลำชา

หนึ่งไค

หาเทียบ เทียมแซ

หมื่นนามไค ฯ

ความชั

หม่นไหม้

คชคิ เตียนแซ

ห่างร้างสวามี ฯ

๔๐ ทัณฑ์โยเจือกัยเจ้า
 ภายคิกกัยภษณกีน
 หมายหนึ่งนักลงณิน
 คือว่าอันใดให้

๔๑ หนึ่งไปบุรีหุค
 หนึ่งลคปรอคอบ
 หนึ่งทวิมากบ่ตยอย
 ของอยู่ในที่ไกล

๔๒ ล้าอวรูปร้างเค้า
 วังอยู่พนาสัณห์
 ฝนมากหากกินชยัน
 ชนชอยจับมาใช้

๔๓ สัตว์หนึ่งเที่ยวท่องท้อง
 ชอยเสพย์แต่มีคิกกา
 ฝนพินชอวกฤทธา
 สันฤทธธิดาหารค้อง

๔๔ หกเคียวไช้เชือชาติ
 เคียวหกสงหลายวา
 สองหัตถ์ดยาทสองมา
 ใครประสพพบให้

ชวนกีน
 เคลือบไว้
 พักตร์เพ่ง มองแซ
 คิกคั่นท่ายกู ฯ

ฤาถอย กลับเลย
 เพิ่มไค้
 ฝนลค หบ่อนแซ
 เว้งคั่นท่ายเทอญ ฯ

อัครจันทร์
 เกาะไม้
 ยามแต่ง ด้วนา
 แต่ค้องวางสูง ฯ

ชลา ลัยเฮย
 แน่นท้อง
 เล่นเล่น ชลนอ
 มอคม้วยชีวา ฯ

ยักษา
 วกไว้
 แผลกแต่หก เคียวพ่อ
 ครันคร้ามยามเห็น ฯ

๔๕ วิวิธประสงค	สมมติ
วิมรอบมียอวยร	ร่อนน้ำ
กลมกลมใส่ช่วยก	ทักทล็ก โกรกแซ
รสอ่อยเชรคล้ำ	ชอช้างคนชรา ฯ
๔๖ วานรหนึ่งใส่สร้อย	รูกา
สัศอกกายยาวสา	มารดไค้
สำหรับทัวควา	วางแบบ สร้งแซ
ชนช่างชอบใจใช้	ช่วยชีเฉลยนาม ฯ
๔๗ พันเคียรใช้ท้าวสหัส	เคชะ
ทรงซึ่งสังข์ใช้พระ	กฤษณไค้
เคียรนังคูกูรังปะ	อ่อยฝ่าย หล้งนา
คูปากเป็นชอไค้	ชอช้างอันไค ฯ
๔๘ สัตว์หนึ่งชอเคชะล้ำ	เหลอใจ
ชอชอกคิกบ้านไคร	แหลกชำ
บ้านวักอ่อยอ้าย	ฤาเลือก ทนอ
ไครลวงเหยียบยแคนปล้ำ	กักสู้ทนตาบ ฯ
๔๙ สัณเสนสองหัตถ์	นิกฉน
ทัวเล่าสองเคียรยล	หนึ่งนอ
สองบาททยทรวร	ทางเทียว ไค้นา
เรียวกะไรไค้นชอ	นินเชิญแกลง ฯ

๕๐. ฝ่ามือคู้หนึ่งหน้า	เอนก
ฝ่าซาทิเจ้าทางหนู	เล็กสั้น
แต่ฝ่าเอนทรยอก	ลำยาก
มีขลุ่ยข้อมขี้ก้น	ห่อนให้ใครเห็น ฯ
๕๑. หนึ่งของสองข้างโคก	นูนโน
กลางแอ่งเป็นรอยไว	ร่องไช้
นอกรกคกชนไซ	ในร่อยบ รสนา
เสพขลุ่ยพชนเกิดไค	คกงนนกฉงน ฯ
๕๒. นกหนึ่งนามเรือกนั้น	ก้นก
ยังไปยืนช้อยก	อันข้าง
เคือนสียเอื้อสียสองคก	ก้นเล่น ชลนอ
แต่ไปยืนอันข้าง	ชอนอันไค ฯ
๕๓. รั้วปรั้นไค	ยมิคิง
ห่อนจะชนต่งสิง	สั๊กน้อบ
ยามกินจรวงจริง	ยัคขิง ยักนา
คลอกลุกร้องเจ้ากร้อบ	บ้านน้ำหนวกหู ฯ
๕๔. สัตว์หนึ่งมีขลุ่ยเบ้อง	ปฤษฎางค์
สัตว์หนึ่งเสพขลุ่ยข้างทาง	แผกพัน
สัตว์หนึ่งถ่ายมูลทาง	มชประเทศ
สามสิ่งนี้หลากกัน	เรือกข้างอันไค ฯ

๕๕ เทวโลกลงภาคพื้น
เมทนคตกล

ชลาต้วรุษยน
กากชาติโอบฐธำ

๕๖ ชนนานั่งวันรอย

มีลูกไมเ็นอง

บกไม่หยุคมีอมอง

ใช้จะชายสั๊กอัย

๕๗ รั้งลูกผูกมัดใช้

หลากสิ่งสรรพหนักหนัก

พ่อแม่ยอมพำนัก

ใครทรายวานยอกข้าง

๕๘ คาหลายรายช้อเชอ

นามออกขอกยิ่งยศ

แต่ชนไม่เกรงงค

เคียวสิ่งนามไคแน

๕๙ สี่ขาข้าปากสู่

ส่วนลูกอยู่พฤณ

เสียงเพราะเสนาคี

โยนกเขาชอบใช้

ภูมิมณ จาลแซ

เกอบฟ้า

บกเสพย์ รุกข์นอ

มุกน้ำคำไป ฯ

เรียงของ

ใหญ่่น้อย

ไขว่รีย ส่งนอ

กึ่งนิ้วไม้ ฯ

ฉกชัก

เหนียววัง

แนวพฤก ษาเซย

ยทน์โคลงทาย ฯ

ปรากฏ

ใหญ่แท้

กลัยย่า เหยียบพ่อ

นึกให้เห็นความ ฯ

นัท

เสพย์ไค

ชนชอบ ฟังนา

มากล้ำหลายเหลือ ฯ

- ๖๐ สิ่งหนึ่งใช้สั้วข้าง
 ข่ายพักตร์มัทกรล
 พิศคล้ายเพชโยค
 ชนเย้าผู้ใดแล้ว
 ๖๑ อมรแมนมิ่งไม้
 พฤษชาติธรณิน
 ลางสั้วสถิตสินธุ์
 เป็นมัทกรรยธำ
 ๖๒ รุกขชาติสถิตหึ่ง
 ถ้ำสถิตในพฤษชาติ
 มัทมัยนีวา
 เชิญพ่อพิราณพร้อม
 ๖๓ พรวณแดงเห็นทั่วไค้
 รวมเรียกว่าของเขียว
 พรวณเหลืองหม่นจริงเขียว
 เหตุไฉนไ้แจ้
 ๖๔ ปากควมวิมุ่เขียว
 เป็นภักษาน่าสน
 คีระกลั้ไปกล
 นามไฉนให้แก้
- นามมี
 คำแคล้ว
 ถ้อยวช เทียนนา
 ทนนิยหาย ฯ
 มาคิน
 แน่นฟ้า
 ทามคิก ชนเฮย
 พ่อเขยอินโต ฯ
 คุหา
 รอยลั้ม
 สนเขตก คนเฮย
 เพรียกพร้องคังฤ ฯ
 ทางเคียว
 กลั้แกล้ง
 โจทย์เรือก ขาวนา
 พ่อเจ้าจงทาย ฯ
 ปากคน เองแน
 เท่เท้
 แคนท ย้านนา
 แ่มแจ้เห็นจริง ฯ

๖๕ ส่วนเคี้ยวหมากอยู่คว่ำ	นรชน
มากนัยพันหมื่นคน	ก็ไต่
แต่มีไม่ทุกคน	ไปคอก นาพ่อ
บุตรชอบเนายาไม้	เหมาะแม่นเหมือนจริง ๆ
๖๖ เจ้ากตัญญูจันทรสสัน	ศุภหมาย
บาทสัทศุกลาย	ศอกสร้อย
เมธิพวยวานทาย	โคลงเรอ ^{นี้} นอ
ทูลรักขอไต่ถ้อย	ท่านผู้ทาบโคลง ๆ
๖๗ อกุลวาทันรุ่งรัง	เรื่องรอง
นามเนนคณาหมอง	มากแล้ว
นำสิ่งพิศขบอง	ปกขีต เลียนา
พลันพิศทมิฬคแผ้ว	เพิกแม่คินหมอง ๆ
๖๘ หนึ่งมีชรแซะ	ไพรสณฑ์
หนึ่งว่าเห็นอยู่ทน	แห่งฟ้า
หนึ่งใช้ ^{นี้} ทเรือนชน	ชุมทัว กันแซ
ร่วมรूपนามเคี้ยวขำ	พเจ้าเชิญเฉลย ๆ
๖๙ แห่งเหล็กเล็กเท่าก้อย	มีอา นภาพเขย
อาวสังกการสา	รพคไค้
กระคายฉีกนิกหนึ่งพา	คำสั่ง ไปแฮ
ไม่ว่าที่ไกลใกล้	เสร็จไค้กับประสงค์ ๆ

๗๐ สิ่งหนึ่งคำแล้วเปลี่ยน	เป็นขาว
สิ่งหนึ่งแต่เดิมขาว	กลับสิ้น
สิ่งหนึ่งแรกตึงกราว	หลังหย่อน ยานแซ
สามสิ่งที่กล่าวนั้น	ย่อมล้วนอนิจจัง ฯ
๗๑ เรือกดำไช้ห้วย	เหวผา
มิไช้ดำใบชา	เช่นไช้
ภายในสิ่งของสา	รพคมาก มีแซ
คือว่าดำไคให้	บอกน้อยขอพึ่ง ฯ
๗๒ พวกหนึ่งมีมไย้ง	อยู่หลัง
พวกหนึ่งทองบองหวัง	แปลกไช้
เข้าเข้าเทยวเซซัง	หาภัก ยานา
ชนพบนบอบไหว	ช้อนอันใด ฯ
๗๓ สองหัตถ์สองบาทมั่น	เขาชน
หุโธษฐก็เหมือนคน	หมกสิ้น
มีเนตรแต่เก็บวกล	จิตต์หลาก จิงนา
ทายเล่นที่ปลายลัน	เลศอ้างอันใด ฯ
๗๔ มุ่ที่จับที่มิให้	เกิดตัว
ไม่ออกคักแคะหัว	หมับเข้า
ใครที่มิดีรวรว	เกิดมาก แลแซ
ที่มิดิไม่ถูกเข้า	ฆ่าล้างมลายวาย ฯ

๗๕ ลูกมากหลากหลายเลศล้ำ	เหลือหลาย
ลูกหนึ่งฉิบหายตาย	บอกให้
อีกลูกอยู่วิเศษยาย	ชอบบวช
สามลูกเช่นชนิไซ	ชอบหน้านักเลง ฯ
๗๖ มีหางมีปีกมีมัน	ปีกขา
เท่าหนึ่งเหยียบขลุ่ย	เย็นเยื่อ
ชอบเสพยาแก้วาคา	เย็นเหยื่อ
เสพยาเมาบ่นเพ้อ	พราพร้องรณเสียง ฯ
๗๗ ทุมามัชิตัน	ต่างความ
ระบิกใบไฉวันาม	หนึ่งพ้อง
เผ็ดคอกไม่คงตาม	เต็มชื่อ ใหม่นา
ผลออกช้าเรียวร้อง	อันโอษฐ์กรรย์ ฯ
๗๘ หนึ่งไม่เลือกรูปทั้ง	เลวงาม
หนึ่งโลภรสคิทราม	สุขเหียน
หนึ่งทะลกลั่นทะกลาม	ฉมชัว เซบพ้อ
หนึ่งลโมภเสียงขี้เพียน	ฉกร้ายคิโยย ฯ
๗๙ สองเหล่าอริวิ	รบกัณ
ต่างค้อยต่างคิริน	ไล่ล่า
เป็นท่ายถูกสำคัญ	เจ็บปวด ยิ่งแซ
บ้างก็ชกชกซ้ำ	ทลเหยาเรือนหนี ฯ

๘๐ ไซ้โพธิสัตว์สร้าง	สมภาร
มีอัมตัตถิเกทาน	เรียกให้
แก้สัตว์ศิริจรรย์	สามสิ่ง
ทั้งทุกคนทำได้	ทั้งนี้อันใด ฯ
๘๑ หนึ่งนามสฤงษีอ้าง	บรรพต
หนึ่งออกซอปรากฏ	มิ่งไม้
หนึ่งเป็นเครื่องงามท	ตกแต่ง คนพ้อ
หนึ่งพิฆาตคนให้	มอดม้วยมลายชน ฯ
๘๒ สิ่งหนึ่งสองบาทไซ้	สองตัว
สองหัตถ์อีกแปดหัว	แปดหน้า
สิบหกเนตรมันมัว	ลุ่มท่อน หลับแช
ชนนียถ์ทั่วหล้า	นอยน้อมถว้ายกร ฯ
๘๓ ศรัทธาสรางพระกัวย	อินท
เป็นพระแล้วต่อยศ	เร่งไม้
ทำคุณไม่ปรานี	นกขาย เลยนอ
เชิญช่วยชักชีให้	เปกเป้งใจความ ฯ
๘๔ เข้ายับย่นมุงเส้น	สี่ขาว
ทุกทิวาคันคราว	เคียวคกรง
หวังใจจะให้ยาว	ยักประโยชน์ คนแซ
ยิงซากยิงแค้นชิง	เข็ดแล้วเลิกที ฯ

๘๕ สิ่งหนึ่งรสถไม่ค้อง ใจคน
 เป็นประโยชน์อันผล ห่อนสิ้น
 สิ่งหนึ่งโทษคุณปน ประโยชน์ เบาแส
 แต่ว่ารสถสิ่งนั้น คิคค้องหฤทัย ฯ
 ๘๖ กลางวันเสียงกักก้อง ปฐพี
 แสงส่องยามราษตรี แจ่มจ้า
 ใครเห็นขอมยินคิ ยเลือก แลนา
 คิอว่าสิ่งใดซ้ำ พระเจ้าชอถาม ฯ
 ๘๗ หนึ่งรักทุกทัวผู้ สุกแสน สงวนเซย
 แวกระวังหวงแหน หากเฝ้า
 ้างผู้อื่นทำแทน โทยทบ คินา
 แล้วเพิ่มรักหนักเข้า ขทนนามไฉน ฯ
 ๘๘ พันตาใช้เทพท้าว อินทรา
 ชนจับมาตรงทรา ทวากปล้า
 เหล็กแหลมขักในยศดา แทงทลุ เจียวพ่อ
 มันไม่มีคมัวซ้ำ กระจ่างแจ้งแจ่มเห็น ฯ
 ๘๙ พิมพาจารย์อิฐล้วน ทรงจำ
 เจ็ดทิวามานำ แนะช
 ไหมเก่ากียปรา ปราเวียง แดลงเซย
 ยินประโยชน์อย่างนี้ ทำนนนามโค ฯ

๘๐ แยกแม่มีลูกถ้วน

เหมือนแม่สืบหกมี

แยกลูกแยกคนนี้

พ่อมีแม่หม้าย

๘๑ สัตว์หนึ่งใครพบแล้ว

เพราะขยาคณมี

ใครยลยินดี

คือสัตว์อันใดแล้ว

๘๒ สัตว์หนึ่งใครอาจากลา

เพ่งพินิจพิศนาน

เพราะเกลียดทำอาการ

คือว่าสัตว์ใดให้

๘๓ ห้าเคียรสียบาทเท้า

เร่งจับยามตามคอย

เห็นเคียรสุกรพลอย

กายแต่สามตามเลี้ยว

๘๔ สองชายสองพักตรพ้อง

มีอกไข่มุขเผลอ

ทุกผู้ทุกคนเขตก

เป็นทรกษมให้

จตุรี สติเฮย

หมกคล้าย

เนองรูป พรรณนา

เหมาะสิ้นแสนงาม ฯ

หลักหนี ไกลเฮย

มากแท้

คิดสยบ สยงนา

บอกน้อยขอฟัง ฯ

ทนทาน

ห่อนไค

ข้อยาก ยลเฮย

ปราชญ์แก้คำทาย ฯ

แตกรอย

เช่นเขี้ยว

พลันคิม กินแซ

เลิกลมขลุ่ย ฯ

พงศ์เทศ

แผกไม้

กรุงบัต บังเฮย

บัตของความฮา ฯ

๙๕) นามขนานชานกลัยแจ้

บวชฝึกเพศฌเณรเณร

เรียบกนามเก่าเกิดเกณท์

สูงที่สุดชนช้อง

๙๖) อันโตไฉเยศอ้าง

ฝึกสัตว์บุคคคพันธ์

สรวพรตเสพนินันท์

มีแก่งกลางปลายตัน

๙๗) สองแม่มีลูกแล้ว

ทกระกำล้ายาก

เขาไช้อยู่ตรงควาก

ไว้พ่อจะช่วยปล้ำ

๙๘) สองหัตถ์แกระกเส็น

เจ็บไม่เจ็บโอยรู้้อง

ยิ่งย่นยิ่งตระบัง

เสียงละห้อยหวนก้อง

๙๙) สำเนียงเสียงแซ่ซ้อง

สติทดแทนแขวนภญา

เสพยั้งรสผลา

กินมากมายคายกำง

ขบเจน

ท่านพร้อง

การใหญ่ ยิ่งนา

สิ่งนั้นนามไฉน ฯ

อัครวรย์

พิชคัน

ญาว่าง เว้นพ่อ

คักสันสูญหาย ฯ

หลายหลาก

ยิ่งล้ำ

ควำแคค ฝนแซ

ปลดเปลื้องเปลี่ยนตัว ฯ

สายขึง

เช็ดร้อง

ยิบรำ ไปนา

เว้งเร้าครางครวญ ฯ

เสาวนา นึกเอย

ห่อนร้าง

หารโถก เหลือแซ

กอดเกี้ยวเกลียวกลม ฯ

(๙๐) สองเคียวสองโอยฐ์ค้อง คึกกัน
 เพลิงรุคชุมาณัน สู้ไล่
 แดงวัยกับเพลิงพลัน ซลพลุ่ง ในนา
 เบี้ยปากควันออกไช้ ซาบส้านมันมัว ฯ
 (๙๑) พวกหนึ่งเห็นอยเห็นจ้ว แร่กาย
 กอภิกอย่างหนึ่งหมาย ทร์พยไค้
 พวกหนึ่งนั้นนอนสยาย ทำง่าย นึกนา
 กิจแห่งสองพวกไช้ ซ้ออย่างอย่างเคียว ฯ
 (๙๒) ซ้อชายหญิงรวบเข้า เป็นพาน์ เคียวเฮย
 ไช้เรียกชายมียศ อย่างนี้
 ชายหญิงรวบเป็นขท เคียวเรียก
 หญิงท่มักกิด เชิดอ้างอันใด ฯ
 (๙๓) ยามร้อนนอนใกล้ซีก ชวนสยาย
 ปฏิบัติบำรุงกาย ซู้ ซู้
 ยามหนาวกลับหน้ายคลาย ความรัก ลงแซ
 ทายเล่นแต่ตนคน คึกให้เห็นจริง ฯ
 (๙๔) ยามเย็นเป็นเพื่อนเกล้า เคียงนอน
 ถนอมแนบบรรพฐ์ อุ่นนอ
 ยามร้อนย่ออาวรณ์ หวังซีก ชมเชย
 ซู้ ซู้ ซู้ สิ่งนามใด ฯ

(๑๓) ไม่เกรงขायแต่ผู้

ไม่คึกขามคักกา

ไม่รับสิ่งสรรพ

ไม่เมตตาคนไร

(๑๔) ไม่พิโรธแต่ร้าย

ว่าเล่นให้ทำเชื่อง

ข้างขอมระบมเป็น

แก้ว่าสิ่งใดให้

(๑๕) มีพระมีพรหมกิจ

มีพาทยเอกร้า

บุญก็ใช้บุญทำ

สุขใช้สุขทุกข์พ้อง

(๑๖) สิ่งหนึ่งมีมากล้ำ

หลากหลากวิไลวรรณ

สั้เคียวร่วมเรียกกัน

ไซ้ไม่เห็นหากแกดัง

(๑๗) นโมตันซัดแล้ว

อนิจจาพาเชื่อน

ยถาว่ายิกเขื่อน

ทำท่าท้วงทีละม้าย

บรรพชา

เทศไท้

มีสมาก น้อยเฮย

เลือกหน้าหญิงชาย ฯ

แรงเห็น โทษพ่อ

ช่นไซ้

เขื้อยบวย แผลนา

ช่วยช่นามสนอง ฯ

พลักรรม

เรื้อยร้อง

เล่นไซ้ เล่นนา

เพศ่นนามโต ฯ

หลายพรรณ

ถนัคแจ้ง

เชื้อนซอ ฌพ่อ

กล่าวแล้วตามเลย ฯ

เลยเลือน

ยักย้าย

เขื้อน

เหมาะแม่นมน้องค์ ฯ

๒๑) ลูกช้างใช้ชาคีเชื้อ

ทางกั๊งวงงางอน

สองบาททยทวร

ค้อลูกช้างอะไรให้

๒๒) สิ่งหนึ่งมีฤทธิ์ไร

เสียงสนั่นพสุธา

ไครบินย้อมเกรงอา

คนมักชักชวนให้

๒๓) มาเองมักกู๊ว้ย

อาจะผลาญชีวิค

จึงเชิญท่านมาสติค

กลับช่วยชูชีพด้วย

๒๔) นรชนมีกิจไค้

คลแตกแผกผ่าวพลาจ

หอยหัวชักโครงกาง

หยุกพิ้งว่างเว้น

๒๕) ชื่นพองบางแห่งแห่ง

หุ้มห่อโคยแน่นหนา

ใส่หีบยัศนิตผา

เชื่อว่าหลอกกังสัทัน

กฤษร

ชาคไร

เหมือนกั๊ คนแซ

คิกแล้วทายมา ๑

เมตทาสักวเอย

ใช้ไกล

นภาพ นักพ่อ

สู้บ้านสถานตน ๑

แรงฤทธิ์

ชาคม้วย

ท่านห่อน ทำแซ

เคชนันอันโต ๑

คามทาง

เหยาเคน

หนักเหนอย

คะนไคณนาม ๑

อนิจจา จริงเซย

รอก้าน

กันคค

ทัวผู้รู้จร ๑

(๒๓) สิ่งหนึ่งคนแก่จึง	ตายล
คนหนุ่มหนุ่มบางคน	เพ่งข้าง
กำจัดสิ่งมัวมล	ทินมค หายแฮ
คือสิ่งอันใดอ้าง	ออกให้เห็นจริง ๆ
(๒๔) เรียกนามท่านคล้าย	มารดา ตนเฮย
ใช้ทวดใช้วงศ์	สกันชัย
โดยความนัยถือมา	ร้องเรียก กันแฮ
คือมนุญพวกใดชัย	อย่ากรูเชิญทาย ๆ
(๒๕) หนึ่งใช้เป็นเครื่องกัน	ในพิถี การนา
หนึ่งกินนุญ	ท่านใช้
หนึ่งใช้นุ่งห่ม	ลายลวด งามแฮ
สามสิ่งนามเคียวให้	คิดค้นคำทาย ๆ
(๒๖) เรียกกินแต่ยไ้	มีกิน เจือเฮย
เคิมเกิดจากสัตว์บิน	ว่องฟ้า
ชวนกันเก็บมาฉิน	ฉนกลัย
กลายเรียกเป็นกินฮ้า	อกไอ้ศักรรย์ ๆ
(๒๗) ช้างสารบ่คร้าย	โดยคน เองเฮย
จึงต้องฟังกำลังคน	จึงกล้า
รูปร่างที่เรายล	ก็เช่น ช้างนา
ช้างบ่กินน้ำหญ้า	อย่างนั้นใด ๆ

๑๒๐) ร่วมพ่อร่วมแม่ด้วย	ตัวเรา
ใช้ฟ้าใช้น้องเขา	ยากแท้
เราอยู่ที่ไหนเนา	บ่ห่าง เรานา
คือพวกโคเชิญแก้ว	ออกให้เห็นจริง ๆ
๑๒๑) ห้ากองมาก่อให้	เกิดทุกข์
หลงว่าห้ากองสุข	สร้างเสรำ
ห้ากองยิ่งตามลูก	สืบท่อ ทุกข์แซ
ใครละห้ากองเข้า	เขตกเข้าทางเกษม ๆ
๑๒๒) ไฟโตไหม้ขี้	สักคน
ตามลวกสัตว์บุคคล	ทั่วผู้
บ่ทราบว่าเพลิงตน	เลยเพลิง เพลินแซ
ใครพยายามสู้	ภัยได้ ไสบาย ๆ
๑๒๓) กินหนึ่งกินให้สค	ใสสี สาวชา
กินหนึ่งกินเข้าที่	เกอยไหม้
กินหนึ่งเกอยราชทวี	อังกฤษ กินแซ
เชิญช่วยทลายให้ไค้	เหล่านอินไค้ ๆ
๑๒๔) สักว่หน่งนาเวศชน	ขพา พายนา
ชอบห่มแต่พัศตรา	เขวคแผ้ว
ฟันแข็งแข็งคิลา	แข็งยิ่ง แล้วพอ
เคินมิกทรงหน้อยแล้ว	ยักเลียวเลยเณ ๆ

(๒๕) สัตว์ปลากเล่นหน้า

ขยับปากเป็นจังหวะ

ขนยาวคะครุคระ

มาแต่ไกลแสนแสน

(๒๖) สัตว์หนึ่งมีรูปเพื่อย

กายบ่หนักจักให้ใคร

ชุ่มชนช่วยเชิญไป

คนไม่มากแม่น้อย

(๒๗) สัตว์ในตรัยจ้อง

สียหกตาตากขิง

ปวงเท็กชอยทบง

โสฬศไล่เลียงเลี้ยว

(๒๘) กิเประพฤติหนึ่งนั้น

ผลอศกิลิมคน

คยโสจักษ์มน

ชนกลับชอยทำทวย

(๒๙) บัญหาอย่างใหม่ให้

ใครอ่านพระอภัยคง

ผู้วิเศษก็คนง

ใครยิ่งกว่าใครรู้

สนุกนะ พ่อเอย

ว่องเท้น

คือบ้าน เจียวแซ

สัตว์นั้นนามใด ๆ

กลืนไฟ

คลาศคัลลีย

ทุกเที้ยว เที้ยวนา

ไม่ลิลามา ๆ

เขมมขมิง

ขยับเขี้ยว

ตะบอยคิก

ง่ายแท้ท่ายเทอญ ๆ

นำฉน

เล่ห์ม้วย

มิดไม้ เห็นเลย

กึ่งนี้โคหนอ ๆ

ทวยตรง ตรงนา

จักรู้

จกชือ มาชา

เร่งให้ตักสิน ๆ

(๓๙) ในระเบียบวาทพระแก้ว

เป็นรูปเรื่องรามเกียรติ์

ใครเคยเที่ยวเดินเวียน

ว่ารูปใดใหญ่พ้น

(๓๙) เป็นโซนบุรีรัตน์

สวมแท่นน้ำเฉิกเฉย

เสียงร้องอยู่เวยเวย

ทำท่าชกรช้อย

(๔๐) เจ็บก็ไม่แมนแมน

หลายแห่งหุบชีวหา

แพทย์ไข้แพทย์เพียรพา

มุ่งที่เส้นสขช้อง

(๔๑) อันใดทุกทวัช

ไต่มาไกลหลายง

มีน้อยยิ่งเจทนา

ร้อนวัยมิไคยั้ง

(๔๒) เมล็ดหลายคิกก่อเกื้อ

เลือกปลูกที่ดินฐาน

มากคั่นแตกผลเกิน

ออกคอกเก็บค้อยค้อย

ภาพเขียน ไวไย

เลิกถัน

คงทวาย

รูปทั้งปวงหลาย ๆ

หลากหลาย

มาศพร้อย

ว่องว้าง ไปนา

เช่นนั้นนิกาล ๆ

มีอชา ขวมแซ

สันธ้อง

กันวัย ลองเฮย

สุมซ้ำเสียวหาย ๆ

เพียรหา นักเฮย

เก็บไว้

สละค้อ ไปแซ

อยู่นาน ๆ

การเจริญ

เรียวร้อย

กินยค

ครุ่นไป ๆ

๓๓๕) มิ่งวงใช้ชาติช้าง	ฉัททันต์
กินแต่ควาวีฉัน	สู่ดำ
เดินเมียงคเคียงกัน	ยู่ห่าง
หาภักษยู่เทียวหล้า	รักน้านามใด ฯ
๓๓๖) มิ่งวงใช้ชาติเชื้อ	คชินทร์ แลพ่อ
ถันสี่สามเคียรฉิน	ผาคเท่า
สี่หู่ส่ววริน	รับคลาก คลาแซ
สามปากหากเพิ่มเข้า	คิกให้เห็นจริง ฯ
๓๓๗) ทวาทศศิระพร้อม	ไพยลย์
เจตยาทชนยู่ยूर	ยาครเท่า
ใส่ร้อยสกนชูปน	ปานรัก รวมเฮย
อาจักทรงธรรมเจ้า	เช่นน้านามใด ฯ
๓๓๘) สิบสองเคียรสี่เท่า	รจนา นาพ่อ
สาयरวยรอมกยา	ยู่่งแท้
คำรจพระธรรมมา	โคยบอก แนะเฮย
เปนนินทรแก่	ปราชญ์นั้นนิจกาล ฯ
๓๓๙) ของหนึ่งเคียรสติดไม้	ปลุกเรือน
คั่นเล้ากลมกลเหมือน	แต่งไว้
ใส่ใส่พยัคคเค็ชอน	มุลตก ลงนา
นามพฤกษาหนึ่งไต้	ชื่อนั้นเหมือนกัน ฯ

๓๔๐ ของหนึ่งในภาคพื้น
 (๔๘) ไส้เสียบซึ่งอึกคึก
 ชาวเหลืองพิศงามคิ๋ว
 มีบุตรห้าหัวไว้
 ๓๔๑ สัตว์หนึ่งสถิตห้อง
 โอบอุ้มอยู่กลางอุรา
 ย่อมคิ๋วระตะ
 เสพยัสสาเทียวเต้า
 ๓๔๒ มีคนตัวคิ๋ว
 (๔๙) เทียวอยู่ในที่
 ยั้วหลับคาหนึ
 ที่ย่นสในถ้ำ
 ๓๔๓ หนึ่งหกสิบสี่ห้อง
 (๕๐) โสฬศสองพลบาง
 สองคิกแย่งขันวาง
 ใครเพลิงเลียงหลักหน้า
 ๓๔๔ สองพวกสามสิบไซ้
 (๕๑) ไฟรลียทกบถาย
 พลสิบสี่เคินราย
 เสียบไฟร่นายแพ้ว
 บั้วฟ
 สว่างไค้
 ษะสถิต ช้อนา
 แพทย์ใช้ทำยา ฯ
 คุหา
 สิบเท้า
 ลืมพ่อน หลับเอย
 เขตคทอชิงสินธุ ฯ
 ย่อม
 ชอยน้ำ
 ร้ายยิ่ง
 ธิบัสันตาย ฯ
 หนทาง
 แก่วนกล้า
 ที่ถ่าบ คึกแซ
 คิกตอชิงตัวน ฯ
 สองนาย
 ผาคสู้
 ประจ่ารบ
 เส้วสันสงคราม ฯ

๓๕๕ ปางสองนครเวศทั้ง

ตามพวกทำพลณ

รบรอบขอบเขตคชัณท์

แม่แก่เป็นสุขเอย

๓๕๖ (๕๔) หลักขกกลางหว่างน้ำ

เมืองลัทธิว่าไป

ฟังเฝ้าทำใน

เวียนฆ่าฟันกันแล

๓๕๗ (๕๕) มีทวิหะเปล้าไซ

คินบ่มชื้อระบือ

ยามเย็นย่อนนบถอ

รักทุกภาษาไซ

๓๕๘ (๕๖) บ่มศัรบาททั้ง

มีแต่ทวิพาทา

มีอยู่ทุกภาษา

ทำงานขุดอุร่า

๓๕๙ (๕๗) สักว่หน่งสถิตทอ

เคียรเทียวลากเกวียนการ

ทางเป็นพฤษาสาร

ชื้ออยู่เวหาสคว้าง

คักัน

ข้างเอย

ตายเกิด เป็นแฮ

บทสนเกิดตาย ๑

มีชัย

ไม่แท้

ออกข่าว

วอกแล้วคินเป็น ๑

มีมือ

บอกไว้

ทุกชาติ

สิ่งนั้นนามใด ๑

ลำซา

ออกอ้าง

ไทยเทศ จินแฮ

อย่างนั้นนามใด ๑

วังสถาน

รั้งจ้าง

ทวิลาภ ของนา

สักว่หน่งนามใด ๑

๓๕๐ สัตว์หนึ่งวาญุต้อง	ตนคลา ลอยเฮย
ศิระเกิดกับพฤกษา	ป่าไผ่
หัตถ์ตามคิกนาวา	ลอยล่อง แลพ่อ
ชื่อเรียกฝากหมากไม้	หมูนั้ นามโค ๑
๓๕๑ โบราณรูปร่างร้าย	โกรงเกรง
มีลูกยานโคงเตง	คิกคั่น
ถูกเพลิงแตกโผงเผง	ผิงลั่น สนั่นแซ
เชิญปราษฎ์เร้งคิกคั่น	ออกแล้วงทาบ ๑
๓๕๒ สิ่งหนึ่งครุกรือ	รุงรัง
สิ่งหนึ่งเหนยวนงนัง	เหนอะเขือน
สิ่งหนึ่งหล่นผลงผลัง	ชนชอย เก็บแซ
เชิญช่วยเฉลยขรรคเอน	ออกให้เห็นจริง ๑
๓๕๓ ของหนึ่งมีรอบทั้ง	นั้ครา ราชเอย
เป็นเขตกตังขมสียมา	เอยงแท้
นรชาติหมู่ประชา	ชนผูก บุตรเอย
ชอกลับเป็นพฤกษแม่	มาทไม้อะไรนาม ๑
๓๕๔ หนึ่งรับอุทกให้	ทรรกา
หนึ่งคิกโอยฐูมนุษา	กล่าวอ้าง
หนึ่งรองรับมีจลา	ชาติสุ วรรณเอย
ว่าแต่สามสิ่งข้าง	บอกไว้นามเกี้ยว ๑

๓๕๕ (๖๓) สองเขี้ยวขบคากัน	พฤกษา
คนช่วยเอาเชื้อออกมา	ฉุคฉัก
ทิ่มแทงถูกเหล็กอศรา	จนตก มุลนา
รูปร่างกลบงามล้ำ	หลากใช้ไฉนนาม ฯ
๓๕๖ (๖๔) เรียกพระไฉนคิกไม้	ทรมมา ชย่นา
เชือกกระชากกายา	ลากกลิ้ง
แม่เป็นสัตว์โกรธา	ทุบต้อย ภูนา
ยามเที่ยงแค้นตัวพรัง	เพริศต้องตาคน ฯ
๓๕๗ (๖๕) ชนฉีกโลมชาติให้	เป็นกล
จับสุรแยงยล	แยกเขี้ยว
ขยับขยอกสนกคน	เพลินเพลิน
จับจิตจนปากเขี้ยว	ขทนนามใด ฯ
๓๕๘ (๖๖) หนึ่งเถะก็เข้าเข้า	คลุกคลี
ขกแลเท่ามิยอม	เล่นไค
แม่คักถูกละที	หลยเหาะ เห็นอ
ชนแย่งกันคำให้	ร่อนลิบย่น ฯ
๓๕๙ (๖๗) สัตว์หนึ่งกินสัตว์ม้วย	หมกรัง
แม่ต้อยคิมิพัง	เสพยไค
คิตายฝ่ายแพทยหวัง	ประกอบ ขาแล
ก็หนึ่งเป็นนามไม้	หม่นนั้นนใด ฯ

(๖๘) ทั่วตนคนช่วงไซ้	ทำนา ไร่เฮย
นามอยู่บ้านอยู่อา	วาส้าง
ก็ไซ้แพทยทำยา	ปากคช ชอบๆ
เคียรแลเขาสองข้าง	ทองทองชลธิ ๑
(๖๙) หนึ่งอุกหัวอุกท้าย	โคลงสอง ชีกเฮย
โยงยุคลสายระยางมอง	มุงไค้
ใบรับประภีรอง	คักค กันนา
ชัยอกพระธรรมให้	เที่ยงแท้ทางตรง ๑
(๗๐) หนึ่งโคลงเจ็ดชีกไซ้	จิบกาง
แพรผ้าห่มมิกวาง	ผูกไว้
มีแต่ฝ่ายปฤษฎางค์	กับค่าง
เป็นทพคนให้	สุขด้วยทั้งกัน ๑
(๗๑) ไม้หนึ่งสูงกว่าไม้	ในกิน
ไม้เล็กกว่าพุกณิน	ทั่วหล้า
ไม้หนึ่งทั่วธรณิน	ฤาใหญ่ เทียมเลข
ไม้หนึ่งทรงแสงกล้า	กว่าไม้ทั้งมวญ ๑
(๗๒) สกุนโลกโลกนั้น	ข่วย
สกุนฤาจะชอซาบ	ห่อนไค้
สกุนหวัชังจนตาย	บ่อยู่
สกุนทั้งมีทรงไซ้	ว่าให้เห็นนาม ๑

๓๖๕ (๓๓) พฤกษาหนึ่งย่นกันนั้น	นามา ไคเซย
มีคอกเวียกผกา	อันไช้
ผลกลัยเวียกซ้อหา	พฤกษะ เกิมมา
มางษผลกินไค้	เมลักสันกินมา ฯ
๓๖๖ (๓๔) สีมุมเวียกแม่ไช้	ผสมยา
มีบุตรหาบิคา	ห่อนไค้
หม่แพทย๋ยอมนำมา	นอยนย น้อมเฮย
ค่านัยเป็นครไห้ว	กลัยไช้การงาน ฯ
๓๖๗ (๓๕) ของมัน้อยเว้งว่อน	ทังวล
ชวนชักกันชววยชวน	ชักไช้
ไส้ที่มากต่างคน	ชมชื่น นันนอ
ยิ่งหมกยิ่งชอยไค้	ซอन्नนามไค ฯ
๓๖๘ (๓๖) สามพกตรสองพิศแม่น	มอญยล
สองรูปพิมพ์เคียวกล	แกะไว้
กึ่งกลางมณิกล	คานกึก ขวางนา
รูปหนึ่งห่อนจับไค้	ไช้วคว้าหาหาย ฯ
๓๖๙ (๓๗) รัศบาหากลา้แกลัว	กินคน
มีขกเทยวียนบน	วีรธิง
คำกลุ้มกลุ่มสับสน	องอาฯ
ท่ายบ่กลัวทัวต้อง	โทษทั้งตามกิน ฯ

๑๗๐) ยี่มีบาทแต่อาจแกลัว	กินคน
ที่อยู่ ^๑ ในกลางชน	ชอบแท้
ชกตาย ^๑ ขววยชวน	คอยอยู่
ชยากแต่คนหนักแล	สิ่ง ^๑ นี้ ^๑ สั่ว ^๑ ใจ ๑
๑๗๑) สี่สายสอกใส่ ^๑ ถ้วย	วงเคือน สองเคย
ย้าย ^๑ บิกลำเนียงเหมือน	หม่มแม่น
จับ ^๑ ถันประจำเคือน	ทิก ^๑ คู้ เคยแม่
สาย ^๑ หัด ^๑ ถนหนักแซน	ค่อน ^๑ คือนคำลำ ๑
๑๗๒) หนึ่ง ^๑ นำ ^๑ หนึ่ง ^๑ บิ ^๑ คหน้า	บังอาย
สอง ^๑ พัก ^๑ ทรหุ ^๑ เคียวกาย	ฉิก ^๑ พ้อง
หัว ^๑ เท้า ^๑ ปาก ^๑ มือ ^๑ หมาย	ฤ ^๑ ห่อน มีเคย
โทษ ^๑ บ่มัก ^๑ ตั้ง	ร่ำ ^๑ ร้อง ^๑ สกุ ^๑ เสียง ๑
๑๗๓) สอง ^๑ บาท ^๑ ทยก ^๑ ยัก ^๑ กั	ไค ^๑ มอ ^๑ ง คุ ^๑ แซ
สอง ^๑ บาท ^๑ ย่าง ^๑ เร ^๑ อน ^๑ ปอง	บัก ^๑ ไว
สอง ^๑ ฉวย ^๑ ทร ^๑ เป็น ^๑ สอง	สี่ ^๑ แปล ^๑ ก กันนา
แตก ^๑ ออก ^๑ ที่ ^๑ ขาย ^๑ ไค	ทร ^๑ พ ^๑ ย ^๑ นั้น ^๑ ฉ ^๑ น ^๑ ใจ ๑
๑๗๔) นาม ^๑ สูง ^๑ ศัก ^๑ ก ^๑ ก ^๑ ก ^๑ ตั้ง	วัก ^๑ วา
ใน ^๑ แผ่น ^๑ ภพ ^๑ เฮามา	แต่ง ^๑ ไซ
มือ ^๑ อยู่ ^๑ ทั่ว ^๑ โลกา	ทุก ^๑ เย่า เวน ^๑ แซ
นาม ^๑ สิ่ง ^๑ ใด ^๑ บอก ^๑ ให้	หนึ่ง ^๑ ข้า ^๑ ขอ ^๑ พ ^๑ ง ๑

๑๗๕	นามร้ายรูปเล่าร้าย	ราวกัน
(๘๓)	พบสัตว์สุขชีวัน	คายเคี้ยว
	ทนเคี้ยวพอกเขาพน	ฤาษี เรานา
	สัจจรทวิทองเดียว	ย้าย้านอาศัย ฯ
๑๗๖	สิ่งใดในฟางพัน	ขี้ฝุ่น
(๘๔)	สูงเทียมเทียมเมฉิน	ค้ำฟ้า
	แม้จักเทียบศิขรินทร์	โดยกล่าว มานา
	ยังต่ำกว่ากอหญ้า	ย่นอัยนามใด ฯ
๑๗๗	สิ่งใดในโลกนี้	นามมี
	เขามักถูกตัวดี	ทางหมอง
	แม่นางช่างปรานี	ออมอก โฉนนา
	อ้าแต่ปากวัยพ้อง	เพื่อนเขี้ยวฉง ฯ
๑๗๘	ของหนึ่งนรชาติใช้	ราวอรอน
(๘๕)	นามเนืองหม่นิกร	โทศไว้
	นามคอดคาสอน	เกิดฝัก
	สรรพช้อหอมย่อมไม้	หม่มแน้นนามเคี้ยว ฯ
๑๗๙	เหล่าหนึ่งมีลูกนั้น	เหลือหลาย
(๘๖)	พ่อแม่ย่อมมีหมาย	เรียกร้อง
	ของเงินย่อมค้าขาย	พักพึง
	แม้ว่าไปมาต้อง	กักถ้อยเถียงกัน ฯ

(๗๑) มีหน้าหนังไข่น้ำ

บลูปรูปพิกล

หัวท้ายมียล

คนชัยชัยคัมภีร์

(๗๒) ทุกเจ็คนัยสียห้า

หนึ่งสียเป็นนพโค

สียว่าสี่อะไร

สามว่าเจ็คไยล

(๗๓) อาศัยในสันเพื่อ

หลายสียหลายเคียรประนัง

เป็นประโยชน์เมื่อชวัง

คนชอบเพราะความร้อน

(๗๔) วายเวชชีวิเศษเชื้อ

เขอสถิตนิทรคห

หัตถ์เคียวเทียวทำยา

หลายหัตถ์ชุกคักลุ่ม

(๗๕) หลายเพศสังเกตอ้าง

เคียรมากสักรองไชย

ชนเชิญช่วยทำไม

กลีบฝากฝั่งตัวข้า

หนังคน

รับร้อง

เข็คยัค พักตรแซ

คักค้ำสารแดง ๑

นามไฉน

ช่วยชี

แนะน้อย เด็คนอ

ล้วยแท้เชิญแดง ๑

กำบัง กายแซ

นิทรร้อน

มันวอด

ที่ค้องปรารัดนา ๑

พฤกษา

มีคักลุ่ม

ชุกโรค ลมแซ

เกลื่อนไม้ไพรสณฑ์ ๑

นามไฉน

จักดำ

กรล้วย สนนไย

ทวายสันสุมาคม ๑

๓๗๕ ทางเป็นนามไม้ดอก

ดอกฝากเรือนอาศัย

ปากก็มอทุกไป

เราพบเพราะมันทั้ง

๓๗๖ สัตว์หนึ่งอำนาจน้อย

หกลีบเล็กทงขึ้น

เกินที่หนึ่งข้ามอัน

ฝึกพวกเกิดแตกร้าง

๓๗๗ ทัวเนนนิทรอ้างเนอง

ทางเกิดแต่เวฬุวัน

เที่ยวอยู่ทั่วเขตต์ฉัณท์

มีฤทธิณฤมิตให้

๓๗๘ ทุกเมืองทุกบ้านทั่ว

มีแต่เก่าคนมี

สำเร็จทุกซอกคี่

โคยแต่เก่ากับผู้

๓๗๙ ทางคิกหัวคัวนั้น

วาริมีใบหู

ในท่าย่อมไปอยู่

บินขยับอนลูกแล

อันใด

อยู่ยัง

เป็นเนตร มัณนา

โลกแท้จักรวรรย์ ฯ

นักขัน

ท้าว

สองแห่ง เณร

เร่งร่ำวานกัน ฯ

ในอรร ฌพนา

ชาติไม้

ทาง่าย

เกิดออชอหวน ฯ

โลกย์

เวชรู้

โคยกิจ เมืองแซ

ช่วยสิ้นสูญการ ฯ

อยู่

อยู่แท้

สูงศก

คุณแท้เป็นคี่ ฯ

(๙๙) มีทาบเพ่งก้วย

ทางไช่ทางของคน

ปากกว้างพวกทางบน

หนึ่งค่อลมพักแล้

(๑๐๐) สองหุบห่อนรู้

ปากอ้าอยู่คอบกิน

ห่อนอิมรสเสพย์สินธุ

เหนือบ่อมหุยนอนขว้า

(๑๐๑) มีแม่อยู่วัคเจ้า

บ่กบ่มีบินไว

ลูกทั้งค่ออยู่ไกล

กินแม่มีหนึ่งแล้

(๑๐๒) แม่มีลูกห่อนไค้

ลูกไช่ลูกเกิดจาก

ไม่มีพ่อคูลาก

ลูกเข้าส่สมแล้

(๑๐๓) มีลูกพ่อแม่นั้น

ลูกไช่ลูกเกิดจากอูรา

ลูกบ่อมอยู่วัควา

สงฆ์ภักพิงลูกแล้

ทาดงน

เวียกแท้

บ่อมอยู่

แล่นไค้ไปไกล ๑

พังยิน

บ่กล้า

โกรธอยู่

ภักษก้วยธูมา ๑

เทียวไป

อยู่แท้

เทียวเล่น

แน้นนามไค ๑

เสพย์วาค

ควรวแท้

เกิดลูก

แม่คลอกออกเอง ๑

ฤาปรา กฏเฮย

พยพแท้

ห่างบ้าน

ลูกนั้นนามไค ๑

แก้ไคลงท่าย

๑ วิกาวิกพัสกุแม่น
คิอสะแตมบ้นอัยนะ
วาคาอัฐยั้งละ
ชนหากบักสาสน์แล้ว
รูปพระ พุทธฤา
ข่แคล้ว
ฤากว่า ไยนา
เสว้งไค้กัประสงคฺ ๑

โก. ภ.

๓ ของخابเซ่นเค้าพระ
มีพระราชาชา
ชอมาเพอชชา
แต่ว่าคนชอช
คัวทรว นันแล
ล็กยณไท
ก็ชอช ควรวเซ
บักทงไปรยณบ ๑
พัต

๒ บนตไฟใช้จักรม้าย
เคิมแต่พายเสมอ
โคมลานทักงเนอ
กัังคะเนนิกไว้
สคิมเมอ
นันไซ
ฤาห่อน ผิกนา
แจ่มเขือองปฤศนา ๑

โก. ภ.

๒ เครื่องกลใช้จักรแมน
คือว่าโคมลานไซ
จักรหมุนเข้าลมไป
เพื่อส่งความสว่างกว้าง

เรือไฟ นั้นๆ
คว้งคว้าง
ยังที่ ไฟเซย
ตลอดห้องแทนแสง ฯ

พัค

๓ หกเคียวใช้ชิ้นค้ำ
ร่วมยกค้ำคาวปก
ค้ำคาวชอยอยู่หมก
มูลประสะประสีไว้

คาวหก หันแซ
แคคไค้
มกเถอน ถ้านช
ส่วนเข้ากินขึ้น ฯ

โคมลอย

๔ ขอทายบตส์ให้
ทายว่าเงินบาทกลม
ตำลึงหนึ่งนิยม
คงมีที่ทวง

เห็นสม จิ้งแซ
พคักว้าง
ในแยบ โคลงนา
ถูกแท้เราทาย ฯ

โคมลอย

๕ กำขึ้นเรือเล่นน้ำ
กำขึ้นเหล็กทรวัยมี
กำขึ้นยักษ์เส้น
กำขึ้นคำเคียวไค้

นที ทเลชา
มากไว้
ทศพัทธร นาพ่อ
ทุกข้อคำทาย ฯ

โคมลอย

๕ มารหนึ่งออกซ้ออ้าง
 กำนันซ้อเรือสำ
 อักกำนันคนทำ
 สามสิ่งนามเกี่ยวไ้

สรกำ บันแฮ
 เหนียกไ้
 เกียทรัพย์ สีนนา
 แน่แล้วถูกเฝง ๑
 ซ้อเปลน

๖ พธิเคื่อนยไ้
 ทว่าแปดเคียรหมาย
 เคียรนาคสีหมวกนาย
 ซันดัยชิงชาไ้

โคลงทาย นินา
 เหมะแท้
 พรหมณสี สวมแฮ
 ย้ายเข้าสนกสนาน ๑

๖ สักนยลโยกไ้
 แปดขาทออกทำทำ
 แปดหัดเณยวเชือกกำ
 ศิรแปคนยักวหน้า

โคมลอย
 ทรียา พวายนอ
 ดัยกล้า
 หมักมั้น ไ้ไ้
 นาคทัวยพอเต็ม ๑
 ซ้อเปลน

๗ โคลงทายบทเจ็กทั้ง
 นามสมหนายกนก
 เจ็กท่านซ้อตัวกรก
 นัยทุกรัชชกาลทั้ง

เต็มลัก
 ไ้ปลง
 ตรงแยบ โคลงนา
 แท้สร้างพระนคร ๑

โคมลอย

๗ รัตนสามครั้ง
สองใหญ่สองอภัย
รวมเร็กที่สมทใน
นัยที่ในขอขมา

เป็นภักดิ์
กลัฏถ้อย
นายก มาตย์ไชย
พรหมนำแสง ๑

ยอดหมวกบันทึ

๘ มินิคเตอร์ร่วมทั้งใจ
ไปนัยกเล็สสไลออน
ยิกนิมพิลพิวงวร
อินตะเวียเซเวนซี

นามกร
สน
สามเพิ่ม เนมเซย
ชื่อไว้ไอเคสส์ ๑

โสคติ นิเวศน์

๘ สกนุกุณสิงหน้อยเพิ่ม
แปลจากอังกฤสฤทธิ
นามเดิมท่านเอกอคม
กรรมมหาคไทยไท

โตนช รอกเซย
พากย์ไว้
สมท นายกพ่อ
ชื่อไว้คเภา ๑

ทัพ เทพยินดี

๘ ไบกลมยาวกล่าวไม้
คือรัตนพิพิธ
นามขัประจักษ์จิตต์
คือรัตนาเชนิก

สนสติก หนึ่งนอ
ชอช
กฤท สองแซ
อิเบศรท้ายปลายแปลง ๑

(ไม่ลงชื่อผู้แก้)

๗ บ่^๕มากค่อ^๕ว่า^๕น้อ^๕ย
ค้อ^๕อภย^๕ภอ^๕
ห็น^๕นามสั^๕ท^๕ว^๕เก^๕น^๕ท^๕
ค้อ^๕บ^๕ก^๕น^๕ท^๕ร^๕ค^๕น^๕ท^๕ง

นามกร สามฤๅ
ท^๕ค^๕ง
ล^๕ง^๕ท^๕ ส^๕แซ
ค้อ^๕ท^๕าย^๕เค^๕ชา ๑

(ไม่^๕ล^๕ง^๕ชื้อ^๕ผู้^๕เก^๕)

๗ บ่^๕เล็^๕เค^๕ว^๕ร^๕พ^๕ห^๕
น^๕ิ^๕ก^๕ร^๕บ^๕ก^๕น^๕ท^๕ร^๕ส^๕เ^๕ก^๕
น^๕า^๕ม^๕น^๕อ^๕ง^๕น^๕ช^๕อ^๕ย^๕า^๕ค^๕เ^๕ล^๕ง
ภ^๕อ^๕ว^๕ร^๕ภ^๕ย^๕ค^๕อ^๕ง

โต^๕แ^๕ล^๕ง น^๕า^๕ม^๕เซ^๕ย
ย^๕ค^๕พ^๕ร^๕อ^๕ง
เ^๕น^๕ท^๕ ห^๕ก^๕เซ^๕ย
ถู^๕ค^๕เ^๕้า^๕ค^๕ำ^๕ท^๕า^๕ย ๑

(ไม่^๕ล^๕ง^๕ชื้อ^๕ผู้^๕เก^๕)

๗ ค^๕ง^๕ช^๕น^๕ม^๕ค^๕อ^๕ร^๕อ^๕ก^๕เ^๕้า^๕
ร^๕ั^๕ค^๕น^๕บ^๕ก^๕น^๕ท^๕ร^๕น^๕ร^๕
ร^๕ว^๕ม^๕ท^๕ส^๕ม^๕ห^๕น^๕
ท^๕า^๕ย^๕ถู^๕ก^๕ย^๕ล^๕ิ^๕ก^๕พ^๕ล^๕ง

พ^๕ระ^๕ยา
อิ^๕ร^๕า^๕ช^๕ค^๕ง
ย^๕ก^๕ค^๕ร^๕บ เ^๕็^๕ค^๕แซ
ย^๕อ^๕ก^๕แ^๕ง^๕ย^๕ก^๕น^๕า ๑

(ไม่^๕ล^๕ง^๕ชื้อ^๕ผู้^๕เก^๕)

ถู^๕ก

๘ ใ^๕ส^๕ว^๕น^๕ใ^๕ย^๕ำ^๕ท^๕ง
ไ^๕ม^๕ำ^๕ก^๕ห^๕ม^๕ส^๕ท^๕ว^๕อ^๕ง
มิ^๕ว^๕เซ^๕ย^๕ม^๕อ^๕า^๕ต^๕ม^๕ค^๕ำ^๕น^๕ง
เ^๕็^๕อ^๕น^๕ล^๕ิ^๕บ^๕ม^๕ทุ^๕ก^๕ม^๕อ^๕

ห^๕น^๕อ^๕บ^๕ง
เ^๕็^๕ก^๕อ^๕
ไ^๕ย^๕ค^๕ล^๕า^๕ค^๕ แ^๕ล^๕ว^๕พ^๕อ
เ^๕็^๕ก^๕ใ^๕ค^๕น^๕ก^๕ ๑

โก^๕ลา^๕ห^๕ล

๔๕

ผิด

๘ ไข່สวณไข່ย้าบ้าน
มีมากพฤกษาสัตว์
คากคิกคเนซัค
เอกสขิยิเซนก้า

บั้งวัด
บกน้ำ
เรือกซ้อ เกียวเซย
กึ่งทอ้งสนามหลวง ฯ

เลขกรุงเทพ ฯ

ถูก

๓๐ อ้ายเลื้อนอ้ายหลกทั้ง
ทูกิกไต้ผิกผลอ
คือว่าเกือกสลิบเปอ
ของแขกประกอบทั้ง

สองเนอ
พลากพล้ง
สวมบาท
ฝรังพรอ้งนามขนาน ฯ

โกลาหล

ผิด

๓๐ ซาคิอ้ายลันอ้ายหลก
สำหรับรัยหญิงชาย
บางทีก็คิดกาย
แน่นกว่ารองเท้า

ยุโรปกลาย
ไต่เท้า
เกลิงยวค ยานแซ
เทียบคั้นทายเตา ฯ

เลขกรุงเทพ ฯ

๑๑ คณาจารย์นั้นไต่แก่
สามสิบหกตัวหนอ
ตัว ออ กับตัว งอ
สามสิบสี่นั่นแต่

กอ ขอ หวยชา
แน่แท้
งกไม่ ออกแซ
ล่อให้คันแทง ฯ

โกธาล

๑๓ อักษราจารย์เจ้า
สอนศิษย์สยามถึง
ออ งอ เจอทองกรัง
นอกน้้ำเสี้ยว

ฉะกังส
รบแจ้ง
จากแห่ง หวยนา
ซ่อนใช้ลวงชน ฯ
ถิตธวังโสทธิ

๑๒ แกงคนสียเฮ้จวัน
หญิงที่ว่ามีควรว
มีผกนกหกสรว
คือไฟน้้ำเลงจ้อง

เรานับ
แปดห้อง
สิ่งมาก หลายเฮย
รับทั้งกินกัน ฯ

โกธาล

๑๒ นรภาพแปดไฟไฟ
คนที่อัฐออกนาม
ยังผกนกหลากหลาม
กลัมนักเลงเล่นซ้อง

แกงสาม
นาฏห้อง
เปรี๊ยะเรีบก สวนแซ
แม่นแม่นมูตโคลง ฯ

ถิตธวังโสทธิ

๓๓ คงไกลใช้ฟ้าผ่า
ทาบว่าคาลิโพนซึ่ง
หลายโยชน์ก็พุกฟิง
เย็นประโยชน์ก็จัน้อย

ขยับงั้นนั้น
ลวกร้อย
บินครนิก เสียงนา
ใหญ่ได้ โดยประสงค์ ฯ

โคมลอย

๓๓ เสารายสายพากรัง
สมญาศาลิโพนซึ่ง
ไกลไกลพุกไปถึง
บอกก็จิกคชาวยชอ

เหินเขวคง
เอิกชอ
กันหมก แลพ่อ
ทรัพย์ได้หลายเหลือ ฯ

เปลน

๓๓ เสียงหนึ่งคงขงวอย
เสียงอนญาทอนถึง
เสียงปราชาญนแล้ง
เสียงตะลิโพนแม่

ขยับงั้นนั้น
เท่าแท้
จักเหมาะ ทายนา
คงนี้ไยทาบ ฯ

วรรณ

๓๔ หลังกามงกระเขยงตี
แลฤกเหลือครองเกิน
เกอขยชมขกแพ้วเฮญ
เก็กขอกว่าเท่าแท้

คินเคิน นั้นแซ
คริแก
ถามเด็ก คุณ
ยู่ให้ทาบลง ฯ

โคมลอย

๓๔ สืบหาทรัพย์หาของ
 เหลือหลาถมหลังคา
 ข้ายาทศกคึกหา
 เต็กยกอกว่าเท่าเปลือง

กิริยา
 กระเบื้อง
 เทียบเว่ งามแซ
 ปลดให้หายฉงน ฯ

เปลน

๓๕ สืบกันเคินไต่เท้า
 เต็กว่าเท่าจริงหนา
 เห็นสมทั้งวันา
 คงถูกเห็นไขแคล้ว

ไปมา
 แน่แล้ว
 ครอบออก โยมูเอบ
 สิ่งนี้จทรูท ฯ

วรรณ

๓๕ บ่ขามเข้คโยมูอ้าง
 เจ็บมูกสุกรยาม
 ท้าวข้อนยตรตัวตาม
 นาสิกข้อนปากแม่น

ออกนาม แรคเซบ
 เสพย์แค้น
 คือแม่ ไก่นา
 หักถันนาคินทร ฯ

ถิตธวังโสคติ

๓๕ บ่ขยปากคือแรควัว
 เจ็บมูกคือหมักลาม
 คินเลียงลูกเล่นตาม
 งวงคชณคทง

เว่ยวหนามเสพย์นอ
 กตฉง
 คินไก่ แลแซ
 คินข้อนปากตน ฯ

ถิตธวังโสคติ

๑๖ มีเหตุไฉนชูโอ
คือกระตือรือร้น
มีปากที่ทอ้งแมง
ทอ้งที่เคี้ยวกุ้งซี

โอแดลง ไวโซย
คังก
คากัน ทะเลพ่อ
เชิดแก็กล่าวทาย ๗
ถิตธรังโสติ

๑๖ เขาราดลงลั้เก็ก
หุ่ปากปากมี
ทอ้งอยู่แห่งหนคีร์
อิกกระแมงตาพรอ้ง

คปรี ชาเซย
ทอ้ง
ชะเวียก กังชา
ถูกไค้ฉากตี ๗
ถิตธรังโสติ

๑๗ สมเด็จพระพุทธอรหันต์
นิมิตาสนธรรมา
ขุนอีกหนึ่งนามปราว
สามสิ่งนี้รวบผู้

โหมษา จารยันน
มากรู้
กฎแต่ พระเซย
สิ้นรวมทาย ๗

(เซ็น) วรรณ

๑๗ สมเด็จพระพุทธอรหันต์
สาสนปรตัญญันนอคุล
นิมิตาภิธยสัน
จ้เทิดสมญาเกล้า

นามชน เกมินา
พากยล้า
ทรวาพ
สิ้นมูลนาม ๗
โพยมยาน

๓๘ เท้าหลายใช้ขึ้นอ้าง	เอามา ทายนอ
คือนักชวยชวย	ทวิชแก้ว
ภายหลังร่วมเสนาหา	เขญลัก ร่วมเซย
กับท่านนั้นแล้ว	โน่นโน้นนามมี ฯ
	(เห็น) วรรณ

อินทวิเชียรฉันท

๓๘ กล่าวขยตรของควง	วชิรรังการพระยา
จากพักกมลพา	จรเวกรมัยกาม
ภาคนี้แลแก้ ไคลง	รบบทยบความ
พ้องสัตว์จะชวยนาม	คณะเทอเนกหลาย ฯ
	(เห็น) เปลน
๓๘ อังกฤษเรือกชวยร้อย	บทตรง คำฤา
แก้วทวิชนกแก้วลง	ชืออ้าง
บัญญัติเปลี่ยนรสปลง	จิตต์เปลี่ยน นิยมเซย
เห็นบอกคำเปลี่ยนข้าง	ปรคันชื้อแห่งวัน ฯ

โพยมยาน

๓๘ เก็กจับกระเจกแก้ว	ยามชน สุนกนา
หงายเล่นกลางแคดยล	สองหน้า
เห็นควงภาสกรมณ	ทลส์ ล่างฮา
คินเปลี่ยนชนบนฟ้า	กลบด้วยเงาฉาย ฯ
	(เห็น) โกลาหล

๓๘ เปลี่ยนสัณฐานกลางชั้น เป็นบน
 คนกรอขอมบ่ทน ล่างใต้
 คนแข็งอวบเนอจน แรงอยู่ ทั่วนา
 ึ่งเล่นช่วงไซไซ ึ่งจ้องเตเมเลย ๑
 (เชน) ท.ว.

๓๘ นัยหนึ่งคนชบอ้วน เหมือนกัน
 ยามสนุกเล่นพนัน เกือบเกือ
 พากหักผลึกเปลี่ยนบน บนล่าง
 ติไก่อ้วยมือเนอ อย่าไก่อ้วางหลง ๑
 (เชน) ท.ว.

๓๘ พระขลุ่ยลากแท ทัชช
 หกบาทท่าแปรผัน เชิดช
 ใครใหญ่อยู่ล่างบน เหยียบบ่อ กันแซ
 ยามสนุกชุกเช่น ขอกเขื่องพระขลุ่ย ๑
 เพลน

๓๘ อยู่ล่างแล้วกลอกกลิ้ง กลิ้งกบน
 บนกลิ้งลงล่างทน ทุกข์แท้
 จักทายก็กริ่งคน เขาคิ เตียนพ่อ
 เกรงผิดค้องขอมแพ้ พากย์ไก่อ้ยเณ ๑
 เพลน

๒๐ ขอนสักมัทธองน้ำ
ถึงลากขินมโนไมย
ดิเส้นณะทางไซ
คนสี่สองค่างแล้ว

มาไกล
เหมาะแล้ว
คลองเลียบ ไร่เฮย
เลียบเส้นตรงตาม ฯ
(เซ็น) แปลน

๒๐ เกินธารผ่าน่านน้ำ
ขอนสักจึงลถึง
เกลิงอิศวราชกริ่ง
สองค่างนายเข้า

หนองบึง
ถิ่นเก่า
กรากแน่น แล้วพอ
เลียบต้นเส้นตาม ฯ
(เซ็น) วรรณ

๒๑ คินสอฝรั่งกัน
คันลิจิตสรวรพิกวรม
ปลายดุษฎีภษรกลย
เทียมเทพคทาไท้

ยางลย
เกิดได้
กลายเกลื่อน สุธูแซ
อิราชเจ้าปางตาล ฯ
(เซ็น) โกลาหล

๒๒ ไม้มีวันใครเรียกไม้
ไม้ สิบสองมุขหมาย
สี่ซอชัยโคลงถวาย
ไม้ท่น้ำใครท่อนไ้

คล้กลาย มีฤฯ
บ่อไร่
เรียกชัย ไม้หน้า
เรียกไม้หลังเลย ฯ
(เซ็น) โกลาหล

๒๓ สองมนษย์คักน้ำซอ
 ตรีภฏกรังโย
 สายสลังถลกขาทรโย
 เป็นซอสิ่งของใช้

คนโท แน่นอน
 กระได้
 รางเวียก นามนา
 คินบ้านเมืองมี ฯ

(เซ็น) โกลาหล

๒๔ จั๋วสั้ไท้นะ
 พระแยกคลุมกายา
 โดยมรรคมรรคา
 สบายเพราะห่มจั๋วเปลือง

ท่านนา
 ยাত্রเอียง
 สู่ระเวก บ้านนอ
 ปลดพันอาขัฏัก ฯ

(เซ็น) ตัปลิว

๒๕ เหลือท่ายหลายซอกว่าง
 นามไรคนามโรงมี
 จักท่ายกักสวล
 เกรงปราชญ์ท่านจักซ้ำ

เต็มที
 มากล้ำ
 ปากฉิก ไปพ่อ
 แซ่ยมเขาะหนอ ฯ

(เซ็น) เปลน

๒๖ สองยักอยู่พักตรพ้อง
 กายยักยอมมีชน
 เป็นยักเมื่อยามขล
 ยักขั้วยักปลัน

นรชน
 หมกสิ้น
 หญิงคอก นาพ่อ
 ปลอกอ้างเอานาม ฯ

(เซ็น) เปลน

๒๗ สองสนิทคือนุ่งผ้า
ชายหนึ่งห่มแนบกาย
สามสนิทปีกอวย
ใช้รักคายุครนอัย

โจงชาย สองนอ
หนึ่งห้อย
ทุกทัว หญิงนอ
กัณท์น้ำเฉลย ฯ
(เซ็น) ถิตขรังโสคติ

๒๗ สามชายซึ่งแนบน้อง
อันชอกยกอกวาที
ใช้ชายชาคิชาตรี
ชายพกชายสไบทั้ง

นารี
ทศ
ครองเหมาะ แล้วพ่อ
อีกใช้รายกระเบน ฯ

(เซ็น) เปลน

๒๗ สิ่งหนึ่งบอกชื่อช
หนึ่งบอกคำบลมา
เข้าเย็นสิ่งสรรพยา
เฉรพระไปฉนไค้

อุตรา
แห่งไค้
รักษโรค หายแซ
เพราะพ้องโกชนา ฯ

(เซ็น) ถิตขรังโสคติ

๒๗ อุดรบอกชื่ออ้าง
ไค้บอกทักษิณเหลือ
เข้าเย็นพระฉนใจ
โสดสองสิ่งช

ทิศเหนือ
เลขัน
การยาป กรรมนา
เชิกอ้างชอกนาม ฯ

(เซ็น) เปลน

๒๘ ขั้วพเจ้ายังคึกไม่ออก

(เซ็น) พ.ผ.ศ.ก.

๓๐ ไซ้พฤกษสามกึ่งแท้	ทุริต สามฤ
เกิกกัถายวโรจิตต์	แจกพร้อง
มีโทษมากอกนิษฐ	พิยากทกซ์ เทียวพ่อ
เบิกขยบั้งห้อง	คีเวศทั้งอมรเมือง ๑
ที่ตองสุริวัช	สาชา สามแฮ
เกิกกัถายวาวา	จิตต์พร้อม
เพิ่มผลยิ่งคณา	ถ้วนสุข สวัสดิ์ฤ
ควรรคยเพวระจักน้อม	วิมุติให้ในมือ ๑
ที่สามสามกึ่งนี้	สุขม
คือปรัชญาณรม	เวียกอ้าง
หนึ่งภูริเกิกกุ่ม	ก่าเนค มานา
ข้อสชาติญาณสรวัง	เสกัก้วยผลบุญ ๑
หนึ่งขัณญารอบรู้	รักษา คนฤ
บาริหาริย์ปรีชา	ข้อช
หนึ่งแนกกญาณปภา	กฏเวียก นามฤ
คือมรรคขัณญาล	หลักถ้างเกลศปรลัษ ๑
สามกึ่งเสนอรรธอ้าง	สามญาณ นินา

อาสว่องสว่างทุกประการ
ไฟโรจน์รุ่งรัชชวาลย์
ผิวดกกลของทนายแสวง

แจ่มแจ้ง
ตลอดโลก
เสียงไวสักครา ฯ

(เซ็น) พ.ผ.ศ.ก.

๓๓ ก็คนทั้งอยู่ข้าง
ท่าย่อมแลล้นหลาม
หายใจวณชนม์คืบ
สามสิ่งทักกล่าวไว้

เคียงคืบ
ก็ไค้
จึงหยุก
เล่ห์หน้าเราทนาย ฯ

(ไม่ลงนามผู้แก้)

๓๔ ไม่ซึ้งเลื่อยขี้ไค้
จุมกเจาะเป็นรพัน
มีตาเพราะตากพัน
เป็นประ โยชน์ไฉ่น้อย

สื่อน
เชือกร้อย
กิ่งออก
ทไฉ้หลายสถาน ฯ

(ไม่ลงนามผู้แก้)

๓๕ น้ำตาลหีบขกชั้น
น้ำพจนจะแลไป
น้ำจิตค้อยภายใน
สามสิ่งคงถูกคอง

ไยไค้ หกเฮย
ห่อนพ้อง
เล็งยาก นกนอ
ทไค้คำทนาย ฯ

(เซ็น) โกลาหล

๓๖ ไ้หะยีสวคแซกค้อง
 คุ่มคุ่มรำนาคี
 ไซ้ไ้หะยีสวค
 พระแซกเรียกไ้หะพร้อง

คามวิชิ เขาแซ
 กักก้อง
 ไซ้ไ้หะ ไม่นา
 ไซ้ไ้หะมานาน ๑

(เซ็น) โกลาหล

๓๗ ทันเล็กมีลูกห้อย
 ฝิระเข็กเข็กปะ
 ไซ้ไ้หะกักก้อง
 นามตะไ้หะคุรุช

มะระ นามนา
 ยันย
 ทายทำน พังแซ
 เซ็นไซ้ไ้หะลายสถาน ๑

(เซ็น) โลกปวัต

๓๘ อิกขาเทียบเท่าทัน
 ไซ้ไ้หะนาควาขัน
 กัลล้วยบ่กัลล้วยกัลล้วย
 ไซ้ไ้หะเท่าแซนไซ้ไ้หะ

เต็มขัน จริงแซ
 แผนกไว้
 แผนก
 แล่นเสียวเทียวนาม ๑

(เซ็น) โลกปวัต

๓๙ ไม้ทรวาความไซ้ไ้หะ
 ไม้ทักซ์โทมนัสนาม
 ไม้ไม้ซัคคอกหยาม
 ไม้ลูกหม้ายผัวไว้

ออกความ ซัคแซ
 ไ้หะไม้
 ยอไซ้ไ้หะ ไม่นา
 เรียกไม้เซยตาย ๑

(เซ็น) โลกปวัต

๔๐ ผักชีชื้อผักทั้ง
ไฟเขียวผักชีโต
สขามนามเ็นองแต่โย
ไ้แผกผองทหายก็

ลายโถ ค้วยนา
ชื้อ
วณเวียก
ผิกแกเกียงเสมอ ฯ

(เซ็น) โลกปวัต

๔๑ ไปบู้หุคยัง
ชีวคคคมีผัน
อายทวิพรรษ
เ็นอนิจลักษณให้

คิอวัน คินเฮย
เพิ่มไ้
ห่อนลค เลยนา
ทัวผู้ฟังปลง ฯ

(เซ็น) ถ.ช.ส.

๔๒ บอกสำอางว่างคล้าย
เกิมอยู่พนาสันค
พันเรียบระเียบกัน
ชนชอบใช้เช่นชื้อ

อคมจันท์
สิ่ง
กินเมือ แท่งนา
ชื้ออ้างออกหวิ ฯ

(เซ็น) ถ.ช.ส.

๔๓ สักวนคอคอกไม้
เก็กชอบทุกทั้งฮาร
พันกินหมคอุทรลาญ
ฤผิกฤแผกอ้าง

ไฟขาน ชื้อนอ
เทียวคว้าง
ชีพล่วง แลพ่อ
ออกให้เห็นความ ฯ

(เซ็น) ตปฺลิว

๕๔ คนทหกระเมนยอกไม้
เคียรทหหันยาทฉาย
ไครยลย้อมพริ้นกาย
ถูกไข่ฉีกคำชำ

สูงทลาย วาพ่อ
สัฟฟ้า
เกรงระตก ลงนอ
คึกแก่ โคลงทาย ฯ
(เซ็น) คัปลิว

๕๕ พัสคักงักถ้อย
วิมรอบรอยชลา
เครื่องสำหรับคนชรา
คือว่าหีบหนีย้อย

พรรณา
หลังย้อย
เสฟยรัส
หากอ้อมอำทาย ฯ
ถ.ช.ส.

๕๖ วานรนักทอนไม้
สี่เหลี่ยมสี่คอกทอน
วักมกิลองกร
วักคำสูงยาวสั้น

วานร
เท่านั้น
กอบกิก ปรวงนา
สอยสร้างไพศาล ฯ
ถ.ช.ส.

๕๗ พันเคียรไข่ท้าวสหัส
คือแซกพวกทอนงะ
เคียรพันพัศตรหัตถะ
ศิระมีเขี้ยวแล้

เคชะ
แน่นแท้
ถ้อยชิ่ง สั้งชันอ
รคน้ำขอทาน ฯ
(เซ็น) คัปลิว

๔๘ สักทวน้องซอเคชลา
 เรียบซอค้อมไฟ
 ซอติคทบ้านใคร
 ทั้งพวกมันเก่งก้อ

เหลอใจ
 และน้อ
 หมกมอด แลฤา
 กักร้อนราวไฟ ฯ

(เซ็น) ตปฺลิ

๔๙ สักแซนคนใส่เสื้อ
 เสื้ออกสองแขนมอง
 ทิวเสื้อทวนทวนของ
 สองสรีระเคี้ยวข้าง

คนสอง แขนนอ
 เจอข้าง
 คนหนึ่ง
 หนึ่งข้อเคี้ยวคน ฯ

(เซ็น) ตปฺลิ

๕๐ กระลาทัวผู้ชอก
 มีเนตรอยู่ตรงกลาง
 ทัวเมียแลคือนาง
 จาวอยู่ภายในแล

ค้อหาง หนูแซ
 แม่นแท้
 ทายชก
 ยึดไว้ใครเห็น ฯ

(เซ็น) ตปฺลิ

๕๑ ห้าสิบเอ็ดบพพร้อม
 กลางร้องสองข้างนูน
 ขนรกกพิชุน
 ทาลโตนกณคิ

พรางมุล
 กงน
 ภูษรต เอมเอ
 แรกเค้าคำโคลง ฯ

ถ.ธ.ส.

๕๑ แขนวีรยรื่องบู
สองฟากเป็นโคกริม
ภายในขอบชนชิม
คือเม็กผลตาลเอ้า

บุษมฉิม (มัทฉิม)
รูปแก้ว
นอกรก ชนแซ
ฝึกให้ต้องหลัง ฯ

แปลน

๕๒ นามนกยกชื้อช
กลระกุกฐินลง
บางชนล่องท่องคง
พวยยกนกยิกกล้า

ชัศตรวง
เล่นน้ำ
กาแข่ง กัณหา
เกลื่อนท้องชลธาร ฯ

ถ.ธ.ส.

๕๓ ใช้นกแทชื้อช
นามบ่แยกยีนยก
เกือนสียเอ็กสียสองคก
คือนกยีนคอกไม้

ออกนก
อินไค
กินเล่น น้ำพ้อ
ทุกทั้งลอยกระทง ฯ

(เซ็น) แปลน

๕๔ นกกระทงเขาคิกชน
เกือนสียเอ็กสียสองหลาย
นรชาติหญิงชาย
เอาปล่อยลอยชลแล

ทำชาย
หลากแท
ชอนก มานา
ไ้เว่นวายย ฯ

(เซ็น) ตัปลิว

- ๕๓ ขมิติงมิคิน
 เกิมเกกโทะหะติ
 กลวงรรูปยาวมี
 ขามทรษเกอนส์ข้าง
 กุก
 หล่อข้าง
 ทกแห่ง ทนแฮ
 คำร้องหนวกหู ฯ
 (เซ็น) เปตน
- ๕๔ แม่้งอยู่หน้าลูก
 งพอกินทางหวัง
 เบินของปำปรัง
 อิกถ่ายมูลทางมุขไค
 เเกาะหลัง
 วังไถล
 รายเรียง เก้าแฮ
 ซ้ออ้างออกทอย ฯ
 (เซ็น) เปตน
- ๕๕ เทวโลก่งฟ่างพน
 เมทนีเนายนสม
 ซลาส์ทัวซังนิยม
 คือกะเม่ทัวไมเผื่อง
 ค็อพรม ปุแฮ
 กระเบื่อง
 เสพยรกซ์ นั้นฤา
 เขียมตงตักเรือน ฯ
 (เซ็น) เปตน
- ๕๖ ชนาอันนั่งร้าน
 ลูกอะเพาะมากก่ายกอง
 วนวายฝ่ายมือประคอง
 ค็อพวกก้อตักไช้
 เรียงซอง
 แก่ไม้
 ส่องวัย กันแฮ
 ช่างจ้างเงินทำ ฯ
 (เซ็น) เปตน

๕๗ รั้งลูกผูกมคันนี้
ก็รอกลากไม้เข็น
ชนช่วยชักลากเข็น
ทัวรอกอยู่ไม้แก

นึกเห็น
เที่ยงแท้
ของหนัก หนักแซ
ออกให้ความเห็น ฯ
(เข็น) เปลี่ยน

๕๘ คาหลายรายชื่อเชื้อ
ใครว่าผลสัปรก
แหพรมาไม่ถูกขท
เห็นแต่ไม้ไผ่เค้า

ปรากฏ
ผิดเข้าใจ
แยกที่ ทายพ่อ
ชื่ออ้างพระองค์ ฯ
(เข็น) เปลี่ยน

๕๙ สีชาอำโสมฐัฐ
ทายว่าขอยกปลา
เสียงเพราะนั้นยอวา
โคลงบททำสียเก้า

คงคา
ไปกเข้าใจ
รายกับ ยอแซ
ถูกแท้ทายขอ ฯ

โคมลอย

๖๐ พัสตราพันธ์โพกคล้าย
กรกระลึงเหล็กกลี
ถือเทียวแต่ราชทวี
คือชะโมยไว้มล่อม

โยคี
ลาคค้อม
ตรวจทรัพย์ เขาแซ
จับได้ไปตรง ฯ

โคมลอย

๖๑ ปาวิกาชาคิซอไม้
ไม้คำสมมติคน
สัควนำซึ่งตามชน
คือกระเบนชายผ้า

มากล คินเซย
รกฟ้า
ไช้อัน นาพ่อ
คิกคัยตนตาม ฯ

ถ.ธ.ส.

๖๒ ใบชาขรรค์
ถ้าใส่หีบไม้สนท
ชายทุกประเทศทิศ
มาคงแต่คงชวชง

มิกซิก
แน่นกรง
ทั่วถิ่น ชนเซย
แซ่ซอเสมอสมัย ฯ

ถ.ธ.ส.

๖๓ แมลงวันครีษะแถม
นระเรือกเป็นเขี้ยวแปลง
เผือกไม่เผือกเหลืองแดง
สุทธะบินสิ้นสร้อย

แตะแคง
เปลี่ยนถ้อย
ไกลเรือก เผือกนา
ส่วนกล่ากำาย ฯ

ถ.ธ.ส.

๖๔ มหิงษ์เสพย์หญ้าปาก
เป็นภักษ์เสาะแสวงหา
เคียรกระขอสมญา
ระบขทพณ์เปลือง

มหิงษา
หันเอียง
ระยะย่าน ขางเซย
ปลดทให้ความเห็น ฯ

ถ.ธ.ส.

๖๕ ข้าพเจ้าพิเคราะห์ถ้อย
 วยแต่คันจนปลาย
 สิบแสนศิรชยา
 บุตรว่าผลจริงจ้อ

คำท่าย
 เปรียบข้อ
 ชนแน่ กระนั้นฤา
 จึงมั่นเหมือนกัน ฯ

ถ.ธ.ส.

๖๖ โคลงสี่มีสียเก้า
 จันทร์สีพนโทณลาก
 เจ็ดอาทิตย์เอกหาก
 ฆาทสี่มีเขยให้

สุภาพพากย์ พจน์พ่อ
 สี่ไว้
 เจ็ดแห่ง มีเขย
 ค่อสร้อยเต็มสอง ฯ

ถ.ธ.ส.

๖๗ อตุลรัตนสว่างแจ้ง
 นานนัยพรรษา
 มอญมัวทั่ววัฏ
 ใส่ว่นส่องสนักเข้า

จักขุ แลนา
 ย่างเง้า
 โทษแก่ กายเขย
 เบิกชนคนหมอง ฯ

ถ.ธ.ส.

๖๘ หนึ่งมีในพนสนัน
 ศะศิธรหนึ่งถนัค
 ชุมใช้ทั่วบ้านวัค
 ครอบว่าครองถูกถ้ำ

สัศวาสัส
 ไน่นฟ้า
 การุญกระทำย หนึ่งนา
 ผิดข้อย่าหยัน ฯ

ถ.ธ.ส.

๖๘ สิ่งสำเร็จไว้
เหล็กเล็กปากกาหนอ
สระแถมบันทึกพอ
ใกล้ใกล้ใกล้ไ้แล้ว

กินสอ แห่งแซ
เลขแล้ว
พาสั่ง ไปนา
คลาศถ้อยแถลงถึง ฯ

ถ.ธ.ส.

๗๐ กำกรล้วยเป็นเสตเส้น
ยาวย่นสั้นคืออา
คั้งแล้วหย่อนยามชรา
อนิจกษณียกเยื้อง

เกศา
บุเปื่อง
ร่างเหี่ยว หนึ่งเซย
อย่างใกล้มฤตยู ฯ

ถ.ธ.ส.

๗๑ ไคลงทนายว่าถ้าใช่
อีกว่าใช่ถ้าชา
ถ้ามองแลมีสา
บ้านช่องคลองบ้ำไม้

คุหา หินเลย
เช่นใช่
รพักรป
ก็กกวันคนเค้น ฯ

โคมลอย

๗๓ ไข่ถ้าชาถ้าเกก
ถ้าถ่ายฉายามา
สำหรับเนตรทัศนา
เรียกว่าถ้านำให้

กัษผา ไข่เลย
มอยไว้
เนกรูป มีแซ
จิตตชนชมเพลิน ฯ

ถ.ธ.ส.

๗๑ ว่าพระบิดาขาดแท้
 ธรรมยุติกขาดระบ่ตะพาย
 ไบ้งหลังมทานิกาย
 คนนักรู้เห็นไม่คุ้ม

โคลงทนาย
 ท่านอุ้ม
 คึกคกลก ขาตรแซ
 คำสู้เรียงโคลง ฯ

โคมลอย

๗๒ หิ้งในโปงโป้งโป้ง
 เรียกว่ามทานิกาย
 ไบ้งพักตร์ผ่องฉาย
 แสงวิภรเพลาเช้า

หลังสพาย
 ฤกษ์เช้า
 ธรรมยุติก พระพ่อ
 เช่นนั้นนิภาด ฯ

ถ.ธ.ส.

๗๓ สรรพางค์มีหมกแมน
 แปลกแต่เนตรเคียวยล
 ทายคนว่าเหมือนคน
 คนเนตรหนึ่งคู้

เหมือนชน
 ยากไค้
 ขยันขยาบ ผิดพ่อ
 หนึ่งนั้นอนธการ ฯ

ถ.ธ.ส.

๗๔ ก็นสอสิขิตแล้ว
 เขียนไม่ออกเขละ
 หักไวยพญชนะ
 แม้ไม่ถูกกลลวง

อักษระ เกติชา
 รุ่มข้าง
 เกนิคมมาก จริ่งพ่อ
 ตกแต่้มวงกา ฯ

ถ.ธ.ส.

๗๕ ลูกมากขอ อ้อ อ้อ
ลูกพินาศมรณะคือ
อยู่วิเศษขอขวชพระ
ใช้เช่นใส่เขียนแจ้ง

หมากหละ ชีพ่อ
ยัยแห้ง
เพราะเรียก สงนา
แจกผู้มาหา ฯ

ถ. ธ. ส.

๗๖ บุกทางกังนกัน
เป็นเหยียบเวฬุพฤษ
เสพยาวยพาตก
เสียงไม่ขาดคำเข้า

คเนนิก ทายเฮย
ต่างเท้า
ยิ่งรำ ร้องนา
ชื่อไม่กังหัน ฯ

ถ. ธ. ส.

๗๗ ทันหยาบยามเรียกกัน
รวมเรียกใบของไถล
ผลคอกอกอกปลื้ไป
ผลออกเอิกเรียกกล้วย

แต่ใบ นั้นๆ
ถลากกล้วย
เป็นชื่อ
กล้วยเคี้ยวควรแคลง ฯ

ประวัติ

๗๘ ในบตาลันมุกทั้ง
รูปรสกลืนเสียงสรรพ
ยัณทิตคิกถูกกลัย
แต่โลกธรรมคาถ้อง

โสทศกัย
เสพย์ส้อง
ใจเกลือก ไกลแซ
ที่แท้ธรรมคา ฯ

ประวัติ

๘๘ สองชายชาญชอยเฮอ
เททอกลูกยากัน
สองหกตกกิกกัน
หนึ่งคักชัคยากเปลี่ยน

เจิงพนัน
ทักเขย
ซ้างสอก แสงแซ
พ่ายแพ้วเรือนพัง ฯ

เปลน

๘๙ ท่านที่มีพินอ้าง
ออกแต่ในครรรภา
สุกรกระสือหมา
ปวกหนักมั่งกั้งแต่

ทายมา
แน่นแท้
ชอยเสพย์ นักพ่อ
คกัก้วยตามทาง ฯ

เปลน

๙๐ สารบาญชอกเบ้องแปก
ทวิตรวงสียาทเสร็จ
ความรวมร่วมว่าเพ็ชร
เพ็ชรรัตนเพ็ชฌณาไม่

สียเอ็จ
สอยไค้
ฉิวะฉิก อภัยพ่อ
เพ็ชรม้าเพ็ชรถมอ ฯ

ถ. ช. ส.

๙๑ ทวาสักยิทัน
วิเวงหาสาธก
เห็นรูปพระนาคปรก
แม้มีถูกถ่องแท้

หลายขก
เทียบแก้
เปรียบเหมาะ ความเซบ
คักซ้อพอสม ฯ

ถ. ช. ส.

๘๓ ครว้ชาติคั้สร้างพระ
สำเร็จครบคัมภีร์
ใส่กรอบประกอบทึ
ลงรักปักทองแล้ว

ยาฬั้ ธรรมเฮย
หนึ่งแล้ว
ใส่กบ จัคณา
ผ่องมันั้แผ่นทอง ๑

โกลาหล

๘๔ ทายว่าขึ้นมุงเส้น
คิออกทายว่าคน
มีอยู่ทั่วทุกหน
หวังประโยชน์เส้นค้าย

นั้กฉน นานเฮย
ขึ้นฝ้าย
ทุกแห่ง
กียใช้การหลาย ๑

โกลาหล

๘๕ ชนไม่ชอบบรชขยัน
แต่ประโยชน์โรคา
ชวนเสพยาไสยา
ขวยโทษสำแดงบ้าง

ชมยา
ค้อยร้าง
หารเกศ พลังแฮ
ฟอกเพื่ออุทรทำ ๑

ถ. ข. ส.

๘๖ อักขั้วชั้คำชน
เข้าเที่ยงเย็นยงครัน
ปทีปสว่างกลางคิน
ชนเทวชมชนหน้า

นิมยขึ้น
ครันฟ้า
กรงเทพ ทัวชา
นบนิวศกุกิ ๑

ถ. ข. ส.

๘๗ สิ่งรักทุกทั่วยุ
คือหิริญฺสรวรรณ
จ้างเขาทูปัตริณ
ยิ่งรักมักมากไค้

ผูกพัน นั้นฤา
ว่าไว้
เป็นเครื่อง แต่งแซ
โลกันเลวหลง ฯ
(เซ็น) เปลน

๘๘ พันเนตรไช้เพศท้าว
ทวอย์ทะเลนา
เหล็กแหลมตอกคิกตา
นามเหล็กตะปูแก้

อินทรา
แน่นแท้
ตั้งกับ ไม่พอ
เกิดด้วยคนทำ ฯ
(เซ็น) เปลน

๘๙ เจ็กทิวมาออกเฮือน
เก่าใหม่โยราโบราณ
คือพิมพัวชีรญาณ
เป็นสึงประเสริฐช้อง

อาการ
เรื่องพร้อง
ออกอย่าง น้แซ
แซผู้สรวเสริญ ฯ
ประวัคคันติ

๙๐ หนังสือแปดแม่ฮ้าง
นัยเรียบตามอักษร
สระแปดแปดกमार
สืบทก้าเหมือนเช่นชี

นามกร
แต่ก็
ก้งขอก มานา
เชิดให้ชนเห็น ฯ
ประวัคคันติ

๘๑ สักวซึ่งควรวปลาคล
 เพราะสยคสยของภย
 หลายสักวซึ่งสมรรดิ
 ทังพยัคณฤทธราย

หลักไกล
 ผ่อนฝ้าย
 เค็ดคค ยิงเฮย
 เรืองกว้างทางทาย ๑

ถ. ช. ส.

๘๒ เกลียครูปเกลียคทั้งท่า
 ยลแสงยงแศกกาล
 สักวซึ่งเลือกกลาน
 จระเรยงชอช

อาการ
 กระกียกระค
 กิมชาติ
 หลากกลาเหลือหลาย ๑

ถ. ช. ส.

(๑) เทียมกระบือคเข้า
 ชนจับทางยามพา
 รอยไร่กระเขตรา
 เคียรสุกรผานแผ้ว

ไถนา
 คลาศแคล้ว
 เกลือนท ห้วนพ่อ
 ภาคพนขรูฟ ๑

ถ. ช. ส.

(๒) บทว่าสองนำข้า
 คอกแปลกไม้ทั้งหลาย
 คอณพัศตราลาย
 ชนชอยแต่งกายกัน

สองชาย
 เหล่านั้น
 อย่างเทศ แลแซ
 โยอ้อมอัมประมาณ ๑

ถ. ช. ส.

๘๕) สาเกแกงขวชเพียน
ผวนศัพท์เทศาเวร
ข้างคักข้างโกนเกณท์
ข้ออธิบายทั้งนี้

ฝึกเฉร เกรแซ
วากยชี้
กิจสุข ทุกชั้นนา
แน่นแท้อย่าผองน ฯ

บรรหาร

๘๖) กองกรรมจำกัณฑ์
ใช้ศัพท์มูลกลสาย
โลกหน้าโลกหลังหลาย
บัตถุบันระบุดัง

อธิบาย
สืบสร้าง
เหลือทวาย แลพ่อ
ออกแสร์ไสวผล ฯ

บรรหาร

๘๗) บันไคโคยดินบ้าน
สองแม่หลายลูกทน
เหยียบย่ำตราครำฝน
พ่อไม่มีช่วยแก้

เรื่อนชน
ทุกซ์แท้
แตกรำ ไปพ่อ
เกิดด้วยคนทำ ฯ

โลกปวัต

๘๘) คนตรึงเข้เมือ
สองหัตถ์คักคักกรับ
ยิงส่งยิงซ้ำหมับ
เสียงสนั่นเสนารค์อง

ลำชัย
เรือยร้อง
หมับเหมาะ เสมอนา
ถูกแท้โคลงทาย ฯ

โลกปวัต

(๘๘) เลี้ยงเอี้ยกเปี้ยกบิตไม้
ผลเม็ดกฟ้ายสรรพ
พัศตรพาทเพื่อให้งัน
ครบักกระบุงแปลปลั้ลอัน

หมนหัน หียเฮย
ส่งบื้อน
กากร่วง แลแซ
ปลิกเปลือ้งเปลือ้งเคียน ฯ

ถ. ช. ส.

(๘๙) ทำนายลักษณ์เล่ห์ลวัน
เคียรโอยรู้ตั่งกำชนา
สยชลชักอุมา
แม้มากมายหลายยัง

กันชา
จ้อจ้อง
หมคมชก เพลิงเฮย
ย่นบักตาปรีอ ฯ

ถ. ช. ส.

(๙๐) ลำซิ่งเหนอยหนักควย
คิ้วควมกัเข้ากย
พวกกอปลิจเบาพย
เข้ากยจัวร์ไซ้

ปรารภ ทรัพย์เฮย
ปากไม้
พานลาภ ง่ายฤฯ
ทวิแม่นันนามกร ฯ

ถ. ช. ส.

(๙๑) ชายหญิงเข้าควยอ้าง
บุรุษยคชนางาม
ชายหญิงเรียกรวมความ
บ่งว่ามีคักกัพ้อง

เอกระนาม
เงื่อนค้อง
เคียวช้อ หญิงเฮย
พากยันท้าวนาง ฯ

ถ. ช. ส.

(๑๐๓) เคียงนิทรานำร้อน

โยกสยัศสยายลม

ยามเย็นไม้เนียม

เฉลยอรรถพิศกัมจิว

แรมรงม รงษ์แซ

เรือขรร

ชยากหิบบ เลยพ้อ

ชอยใช้ฉะเพาะคน ฯ

ถ. ช. ส.

(๑๐๔) ห่มนอนห่มแนบเนอ

ชยอุ้นอกสำราญ

ยามร้อนยู่ที่อนพาน

เว้นว่างวางที่ทั้ง

ในกาล หนาวพ้อ

หัดขัฟรัง

พะพาค กายเขย

ไยเฮอเฮางาม ฯ

ถ. ช. ส.

(๑๐๕) ชราพยาธิทั้ง

สามสิ่งนไยละ

ไม่ว่ากษัตริย์พระ

แม้จักหนักฤาสู

มรณะ

เลือกผู้

เขย่นเขยค คย้งเขย

ห่อนพันภยันต์ ฯ

วรรณ

(๑๐๖) ไม่โกรธแต่กตัญญู

ว่าเสน่ห์ไฉนหนอ

ยังขอมระบมพอ

ท้าวว่ารักตันไม้

แรงนอ

จึงไย

เห็นโทษ เชนา

ที่ไยนี้ย่าง ฯ

วรรณ

(๑๕) โคลงทาบขทลียห้ำ
 กงเต็กญวนนิยม
 บรรพชิตฝ่ายญวนรคม
 การศพนักรัมีให้

เห็นสม จริงแซ
 แขนงไว้
 กั้นสวก
 ครกกรนชวนกู ฯ

โกลาหล

(๑๖) ทายว่ามีมากล้ำ
 ร่วมซ้อสิเคียวหมาย
 ผ้าม่วงขกัลยกลาย
 สีขาวเขียวแดงพร้อม

หลากหลาย สีเอย
 เรียบกร้อง
 คำเรียวก อันแซ
 ม่วงสิ้นยืนคำ ฯ

โกลาหล

(๑๗) ท่วงทีทำเลหลือ
 สารยายกลายตาม
 ไยพิศก็พางาม
 เพศประพฤติไพล่แปล

เลี่ยนสยาม พระเชย
 วากยไว้
 เหมือนแม่น มุนีนา
 เรียวอ้างของอนาม ฯ

ถ. ช. ส.

(๑๘) ชันตันองค์ไท่ทั้ง
 ไคยแขนงพระกัสสโป
 ยถาอนิจาโว
 มีวิธแบกใช้

นโม นัฎา
 กล่าวไว้
 ทวยักษ์ เยื้องพ่อ
 สวกซ้อมทางเขี่ยน ฯ

วรรณ

(๑๘) ลูกช้างใช้เกิดด้วย
เป็นลูกช้างเชือก
คือมนุษย์ยีน
มีแทบทุกศาลเจ้า

กำร
มดท้าว
กักขัง ช้างเซย
จับข้อครวโลง ฯ

ถ. ช. ส.

(๑๙) บุตรคเชนทร์มีชื่อ
มีสุขทุกขไปบน
น้อมนอบมอบตัวคน
ฝึกถูกเขาทะเลเจ้า

เขาชน สยามเซย
มีเจ้า
เป็นลูก ช้างนอ
อันใช้ไม่มี ฯ

วรรณ

(๒๐) อสนีมีเคศด้วย
สัตว์ท้านคินท
แวววายปลายคายล
ชนสฤทธิเหล็กไต่

ลมฝน ระกพ
เอือกโย
ยีนสยค สยองนา
ค่อให้มาหา ฯ

ถ.ช.ส.

(๒๑) มาเองมักจักร้าย
เสียเนตรเสียชีวา
มาโคยวิจิหา
แน่วแน่นทรพิษไซ้

รุมหนา
วอดไต่
หากสะควก คี่แซ
ไต่เพี้ยนพจน์เฉลย ฯ

ถ..ช.ส

(๒๑) ชนเกินกลางแควร้อน	เหล็ดทน
การร่วมกันสู้รบ	ส่องไซ้
ชายหญิงชอบทุกคน	ไ้เลือก หน้านา
หยุดพักจึงหยุดไว้	ห่อนหวังทางจรด ๑

วรรณ

(๒๒) ชนมยังอย่างนั้น	มิชาย
หวานจึ้นน้ำเขมหาย	เหมาะนั้น
ใส่หีบวิลาศลาย	ค่างค่าง กันพ่อ
อีกชนิกหนึ่งนั้น	แขกเหวี่ยงตะโกน ๑

วรรณ

(๒๓) คามวิคามักด้วย	แรงชรา บ้างแซ
บ้างหนุ่มแต่แลเห็น	หากสัน
จึงเอากระจกมา	ยังเนตร ทนนา
เป็นแว่นตาชั้นชั้น	นอกมอง ๑

โคมลอย

(๒๔) ชนชราตาต้องไม่	ถนัดเห็น
หนุ่มเนตรพิการเย็น	โรคแล้ว
จำหาแว่นตาเย็น	ชักช่วย
ต้องเพ่งพิศดูแล้ว	พึงให้หายมัว ๑

ถ.ธ.ส.

(๓๕) สิ่งหนึ่งคนแก่จ้าง	ตายล
คนหนุ่มหนุ่มบางคน	เพ่งข้าง
กำจัดสิ่งมีมูล	ทิมมีค หายแซ
คือว่าแวนตาอ้าง	ชอกแล้วเวาทาย ๗

ว.ว.

(๓๖) เรียกนามท่านคล้าย	มารดา ตนเฮย
ใช้ทวดใช้วงศ์	สีกน้อย
โดยความนับถือมา	ร้องเรียก กันแซ
คือท่านพ่อตาข้อย	คิดรู้ลงทลาย ๗

ว.ว.

(๓๖) ใช้ญาติยกเพ็ชร้อง	เรียกเป็น ญาติแซ
สำเนียงสำเนาของ	คิดแก่
ปู่แม่ใช้ทวดเห็น	เค้าคาค ทายนา
ว่าพ่อตาแท้แท้	นั่นเอง ๗

โคมตอย

(๓๖) ใช้ญาติยกย่องอ้าง	ชอกนาม ญาตินา
สนิธินัยโดยความ	เกี่ยวข้าง
เมียเรียกพ่อพ่อตาม	เมียก่อน
บุตรเรียกตาตาย้าง	พ่อแล้วตาเต็ม ๗

ถ.ธ.ศ.

๓๓๗ ราชวัฏสองฝ่ายกัน
(๒๕) ราชวัฏราชฤาษ
ราชวัฏพัศกรายาง
ราชวัฏสามคำเค้น

กันทาง แท้ชา
ว่างเว้น
คนนั่ง ห่มนอ
คิดไ้ท่ายเสนอ ฯ
โคมลอย

๓๓๗ สิ่งซึ่งเป็นเครื่องลัษ
(๒๕) การพิธิทั้งหลาย
ชีกฉ้าน่งห่มลาย
เรียกราชวัฏไ้พล้ง

รอบราย
แต่งตั้ง
หลากหลาก สี่แซ
เพลิงยถ้อยคำแดง ฯ

ถ.ธ.ส.

๓๓๗ พริ้มเชศตรว
(๒๕) ราชวัฏทหนึ่งจำกั
พัศกรายางราชวัฏ
เคียวชอต่างต่างไ้

ราชวัฏ
กิริไ้
วงกอก น้เฝอ
เชนชัทรนาม ฯ

วรรณ

๓๓๗ เติมใช้กินส่อแล้ง
(๒๕) เกิดแต่ค่างควาตาม
ชนมากลั่นกลายงาม
ชานช่อกินประสิวชั

ไ้สนาม คินนอ
เถอนถั
บริสทธิ
แซกไ้หลายประการ ฯ

ถ.ธ.ส.

(๒๖) เรียกคินคินอย่างนี้

ไฟทุกลุกวาววาว

เต็มเกิดจากคั้งคาว

คือประสิรินั่นแล

สีขาว

ว่องแท้

เขาถ้าย มุลพ่อ

เร่รู้งทองทลาย ฯ

วรรณ

(๒๗) คินอประสิริข้า

เกิดแต่คั้งคาว

จึงเรียกคินอนา

ยักอย่างทลายเล่นขึ้น

วอชา วอแซ

วะนั้น

มอเคก สมแซ

เช่นอ้ายาโท ฯ

โคมลอย

(๒๘) ช้างสารสารรูปช้าง

ยทว่าไร้แรงกาย

น้ำหญาบัยคาย

เกิดแต่แฝงไผ่ซี

แม่นหมาย

กั้ง

คจกล้าว มานา

ชอช้างชนสาน ฯ

ถ.ธ.ส.

(๒๙) คชสารคือว่าช้าง

ไครงไครงคร่างร่างกู

เรียวแรงเพวระชนชู

เห็นจะถูกทอ้าง

เวพู สานแซ

กั้ง

เช็กเล่น ละคอนนา

อิดักแก้ ไคลงทลาย ฯ

โคมลอย

(๒๘) ร่วมพ่อร่วมแม่กัน
หากแต่ใช้พงศ์พันธุ์
เนาไหนดห่างกัน
เรียกรวบอินทรีย์พ้อง

สยสรวฟ
พี่น้อง
กษัตริย์ เราเคย
พากย์อ้างทางธรรม ฯ

ถ.ธ.ศ.

(๒๙) รูปธรรมเท่านั้นชิต
จะว่าเงาก็ยัง
นามธรรมก็นำเคา
แลไม่เห็นอันข้าง

ทิวเรา เสมอมา
ห่างข้าง
ทวยควย ค้วยแซ
ยททาทายมา ฯ

โคมดอย

(๓๐) ห้ากอนั้นไค้แก่
รูปเวทนาสัญญา
สังขารเจตนาธรรม
อีกหนึ่งวิญญาณัน

เขญจันธิ
กล่าววชิ
ครบส
ครบถ้วนเขญจันธิ ฯ

โกลาหล

(๓๑) หลงสุขหลงชังเบือง
คือรูปเวทนาสัญญา
สังขารอีกวิญญา
ใครประหารชาติ

เขญจา จันธิเฮย
ญากัน
ฉะหน่วง ทุกข์พ้อ
ลห้อยนฤพาน ฯ

ถ.ธ.ศ.

๑๒๑) ชันระทั้งห้าเล่ห์

พาสะชนโลกเขลา

บัณฑิตกคิกล่อนเขา

เห็นใช้ตัวคนพน

ล่องเคา กุเซย

ผู้
จึงคน

ความมัน ถิ่นนา

รูปทั้งนามธรรม ฯ

อาทิตย์อุไทย

๑๒๒) รากะโทสะทั้ง

เผาลวกขบถกละ

องค์พระอเสกชะ

เพราะท่านหยั่งญาณรู้

โมหะ

ท้าวผู้

ท่านค้ำ สนินนา

ว่าแม่นเหมือนเพลิง ฯ

โกลาหล

๑๒๒) กองกิเลศลวกแม่น

เครื่องครอบจิตค้ำนเทิง

คัณหาหากละเลิง

เรียกว่าเพลิงกิเลสรู้

เหมือนเพลิง เผาชา

ท้าวผู้

ไชยยาก อยู่แซ

แน่นแล้วเราท่าย ฯ

อาทิตย์อุไทย

๑๒๒) ไฟลนขบถวางทราย

คือว่าสามกองเพลิง

รากะโทสะละเลิง

เพียบรรณภัยได้

ไภระเจิง อยู่เซย

พลุ่งไหม้

โมหะ ค้ำแซ

แต่ผู้อรหันต์ ฯ

ถ.ธ.ศ.

(๓๐) คินถันนนามภูผู้
คินหนึ่งถันนัควา
แฝงลี้ว่าภู
คินหนึ่งคินเนอมี

พนา ไวแน
ลพอ
พองเกอย ไหมไซย
คำไซ้เชิญชุม ฯ

ถ.ธ.ส.

(๓๑) นาวาพายม้าแม่น
บาททวิขาวม้าสม
บาทสามอักษณียม
บาทสี่หมากรุกค้อง

บาทปฐม
สอพร้อง
เสละ ทนค์แซ
ย่างม้าคาเฉลียง ฯ

ถ.ธ.ส.

(๓๒) รูปสิงห์ลาวเชิดอ้า
คนป่าจะจับมัน
ไม่รู้ว่สิงห์ขยับ
คนป่าสองวู้วู้

โอยชูกับ กับแซ
จิ้งสุ
เอาที่ ไทนเลย
วังหนั ฯ

โคมลอย

(๓๓) มังกรโคมนี้แท้
ทุกมโหรีศพมี
ทะปล้องทะนายนาย
เล่นง่ายไม่ต้องเก้น

โกลงทาบ ท่านเฮย
ไม่เว้น
ไพร่ช่าง เชิดแซ
แหทะรา ฯ

โคมลอย

๓๒๗ ทาย โคลงทายคิถกะระทุ
(๓๕) เสือ สู้เสือเสือกิน
กิน ไคคากกินโซลง
วัว แซกวัวช้อนค้อน

ทำโคลง ทายแซ
สู้กัน
โคหมค เทียวพ่อ
หักขา ฯ

โคมลอย

๓๒๘ ทาย โคลงอภัยทนน
(๓๖) คน แก่หนุ่มสาวทา
นอน ทัวทกคนระงับ
หลับ เล้ห่ม้วยให้ม้วย

นอนหลับ
รกด้วย
สติสู้ สุนินแซ
ห่างไป ฯ

โคมลอย

๓๒๙ หนึ่งนับท่านเกาะแก้ว
(๓๗) สองโลกเชฐเวทชาญ
ยี่ ไปก็สามวาร
ผู้พิเคษนอกนั้นแพ้

พิสดาว กิณา
เชียวแท้
สียาก หลวงนา
ตลอดท่ายพระอภัย ฯ

โคมลอย

๓๓๐ รูปเขียนที่เคียเคื่อง
(๓๘) เลือกครวหวารอขวัค
คิธรูปบินทรวา
ห้องเมื่อไมยราพแกลัว

โตสา หัสฤา
พระแก้ว
ยุบครครึ่ง ทวันอ
ลอยเข้าถักวาม ฯ

โคมลอย

(๓๑) โชนใช้โชนคันเล่น

โชนที่นาวาคำ

ห้อยผ้าผูกประจำ

คนที่พายกรสล้าง

โรงรำ

เรียกอ้าง

บังคิก พู่แซ

เชิคว้องเวยเวย ฯ

โกลาหล

(๓๒) ขทนทลายลักล้า

ลองคิกเห็นว่าไป

คนหลงลโมภโล

แทงถูกรวยทวยแล้ว

หลากโว ทารเซย

ม่แคล้ว

ภามิช

ฉิกเข้าเงินสูญ ฯ

โกลาหล

(๓๓) เงินตราทุกตัวผู้

มีมากกอบกำไร

มีน้อยหิยใช้ไป

ทุกคิกคำทาบตัน

พิสมัย นักเซย

ยังสัน

เปลื่องเปล่า

ก้งนเห็นสม ฯ

โกลาหล

(๓๔) เมล็ดเงินใช้เมล็ดเข้า

ปลูกใช้ปลูกในนา

คันเงินใช้พฤกษา

คอกใช้ขุบผลชาติอ้าง

ถ่วงา

ทุ่งกว้าง

ทรงกิ่ง ใบแซ

คอกเขี่ยขอกแกลง ฯ

โกลาหล

๓๓๕ งวงมีไม่แม่นข้าง

เหย้าอย่างยุคลยาน

สู่ท่านที่ธาร

ถนัดกว่าคานกรห้อย

ศิริฐาน

เย็นย้อย

เต็มคัก มานา

มนุญย์เท้าดวงชล ฯ

ถ. ช. ส.

๓๓๖ มึงวงใช้ชาติข้าง

หลี่ศรีเคียรหัน

สามปากเพิ่มสี่ถัน

ท่ายเล่นเช่นเคียวซ้ำ

เฉกฉัน ก่อนพ่อ

ทายน้า

คนอีก คานเขย

ครุตันครุปลาย ฯ

ถ. ช. ส.

๓๓๗ สิบสองเคียรสี่ถัน

ไล่สัตว์รวรรวม

เป็นธัมมาสน์ลูขุม

จกบาทกลาศคัลชัย

โดยมุ่ม

รขร้อย

คัมภีร์ถัด เวียนเขย

ว่าควัยกาตะเขย ฯ

ถ. ช. ส.

๓๓๘ สองบาทสองบ่งแม่น

สรวค์เสาะพยายาม

เรียงเรียงเทียบทายนาม

โคตงคักยทกัณ

เหมือนความ

หีบคัน

ไฉนโน่น

ยทกัณเอง ฯ

ถ. ช. ส.

๓๓๘ เส้าเรือนคี่ระรียง
 รวงแมลงผิงเพียร
 สวมใส่สนิทนีน
 รุกขชาติเฉกชื่อนั้น

เรียกเทียบ หนึ่งพ่อ
 รัช
 รัชชน
 รุกแจ่ม เพลิงเซย
 เลศล้วนเฉลยเทียบ ๑

๓๔๐ สองโคลงทาบสืบซ้ำ
 อึกเล่มเทียบขจรณา
 ทักทำเมตต์เทียบเขา
 โทยทขรรยายให้

ถ. ช. ศ.
 เทียนเส้า เคียรเซย
 เนืองใช้
 สดแพทย ฝนนา
 ถ้องถ้วนขจรเทียบ ๑

๓๔๑ สัตว์ซึ่งเนาปล่องน้อย
 ทาบหัดลิ้มโยน
 ไรหัวแต่ทวนโชน
 สิบบาทกาฬกำมัย

ถ. ช. ศ.
 ในโคลน
 ขัมน้ำ
 ท้องเทียว
 เรียกเขี้ยวแลอยู่ ๑

๓๔๒ ครรโลงทาบที่ห้า
 ความข่มแผกพาน
 แก้วว่ากรกฎ
 ที่ละค่านี้

ถ. ช. ศ.
 สิบบาท
 พ่างก
 เฉกเช่น กัณนา
 ออกแล้วหลายคราว ๑

ถ. ช. ศ.

๑๔๓) สองโคลงนี้คล้องแจ้
สามสิบสองตัวหมาก
แผ่นแผ่นกระเพาะภาค
ถ้ายวิธีกี้ให้

เรนมาก คนเซย
รุกไ้
หกสิบ สี่พ่อ
เล่นรูชิงไชย ฯ

ถ. ช. ส.

๑๔๔) หมากรุกคือเม็ดมั่ว
สองฝ่ายหมายรบน
ต่างย่างต่างยกหนน
ใครเพลี่ยงตาแต่มีเตย

โคนชน
เริ่มไชย
รุกไล่ กันนา
เพิกแพพารน ฯ

ถ. ช. ส.

๑๔๕) สองเมืองเริ่มรบสู้
ควกพนันไชยไชย
ไชยอย่างต่างตายเป็น
เคินรอบขอบเขตค้ไ้

ชัยไชย
บอกให้
ค้เกิด แก่นา
สูกสิ้นเสนอไชย ฯ

ถ. ช. ส.

๑๔๖) หลักวางกลางเต็งเ็น
รียชอกเทไชยยาก
เกินตามตรงมารค
ชีเฉลยแยกแย้ม

โกรกราก
แย่งแต่้ม
ม่งสูก ไชยเซย
เยยงนควคนาม ฯ

ถ. ช. ส.

(๕๕) ในลักษณะอักษรท้าว

มีแต่ตัวพาหา

ใช้ช้อยทุกภาษา

สรรพสนอขยวสัน

ทายมา

เท่านั้น

ยามเขือก เป็นฤา

นั้นคนเฒ่า ๑

ถ. ช. ส.

(๕๖) ทวิโคลงว่าคล้าย

นรชาติใช้นิรันดร์

มีทวิกับกรอน

คืออยู่เป็นฝรั่งเสื่อ

คลังกัน

แนบเนอ

แห่งอื่น ไว้อโย

เทศทั้งไทยจีน ๑

ถ. ช. ส.

(๕๗) จรเข็ก้านึกน้ำ

ขาวชอจรเข็ก

อีกทางจรเข้ชน

ทวิตะเหม่เซหล้า

เนาวัน วังเขย

เด่นฟ้า

ชชช ไม่นา

ลากไม้ประทังแรง ๑

ถ. ช. ส.

(๕๘) ถึงลมฤาเล่าอ้าง

ศิรัษฐานรนิม

สมมติหัตถ์ถึงมสม

พฤกษะชาติหนึ่งไซ้

ถอยลม

ชอไม้

ผลันสนิท เวื่อนอ

เรียกไม้ห่มากถึง ๑

ถ. ช. ส.

๑๕๑) โกรงเกรงศาลสถิตเจ้า เขาราวณ
 ผลหมากละกะอชาน จากต้น
 ปะทักปะทุเพลิงฉาน ฉากลั่น
 ยากนักรักคักคั่น คากเค้าเคาโคน ฯ

ถ. ช. ศ.

๑๕๒) รุงรังกริ้วรวณ ฝอยชยะ
 หนึ่งทเห่นยวเห่นอะหะ เห่งอมนัน
 กัลปพฤกษ์หล่นผลผละ ชนช่วง ชิงพ่อ
 ทายละสิ่งคั่นกวาน ทั่วแท้ทางทะเลิง ฯ

ถ. ช. ศ.

๑๕๓) เรียงรอบนคเระค้อม ปราการ
 บอชเขตคสังฆสถาน ก่อถ้ง
 ชนประคิษฐ์ประคัษถาน ลกเล็ก
 อักชอรุกรขร่วมท้ง สี่เข้าเสมา ฯ

ถ. ช. ศ.

๑๕๔) อ้าอ้ออ้ออ้อ ไร่นก
 โอษฐ์คิกกะกุกกัก กักถ้อย
 รอมมัจฉะมาศกัก ถ่ายทอด ไว้นา
 ขายอุทกเก็กถ้อย ช่างอ้างนามเฉลย ฯ

ถ. ช. ศ.

๓๕๕ สองเขี้ยวสุนัขเค้น
 คล้องเชือกกระซางทุก
 คมแหลมเหล็กเลื้อยชก
 กระลั่นกลองพลิกพลิว

ขบรุกซ์
 เทียวทัว
 ซอนซอก แทงเซย
 กล่อมเกลี้ยงกลิ้งกลม ฯ

ถ. ช. ส.

๓๕๖ ภามอหม่นกลอกกลิ้ง
 ผุกซึกเชือกกระหวัด
 เทียบเทียบบ่เซสัด
 เหล็กสย่นกุ่มกระต้าง

กลิ้งพลี คุเซย
 ว่องคว้าง
 สบที่ ทางนา
 จก้องประรงกลิ้ง ฯ

ถ. ช. ส.

๓๕๗ โลมชาติฉลิกแล้ว
 ขอรสชกสุกโอยฐ
 สบคันแค้เคียงโลก
 ระเบิดกระบอยไยวหน้า

ยอนไสท
 อ้อยอ้า
 ถอยลิว สวรรค์แน
 สนกกั๊กวรรณเคเบอ ฯ

ถ. ช. ส.

๓๕๘ คลุกคลีทีเระโต
 เคาะเข้าเตียบคินลา
 ละทีถูกหลยถลา
 ง่ายง่ายทายตะกร้อ

ไปมา
 เล่นซ้อ
 เถลิงร่อน
 ทอยคินตามขบวน ฯ

ถ. ช. ส.

(๕๙) สักว่หมเสัพยหมคณัง

ทัวค้อยเก็บทัวยัง

แม่ค้ายแพทยหมายหนัง

คัพฤกษณกณามพน

พังรัง

ไปลน

กระคก คีแซ

ไผ่ไม้คิมี่ ฯ

ถ. ช. ส.

(๖๐) กายรเกษทรไช้

บ้านกระบืออวาต

คิควายประจำคาค

กระบ้เขาเข้าก้อง

โคคราก

พวนพ้อง

หญ่าย่าง ควายน

ซ้อซ้ามหิงษา ฯ

ถ. ช. ส.

(๖๑) อุกหวัชุกท่ายเที่ยง

จากถลงถานสรวพ

คิถิกขีถสรวรณ

ไวเพอฒคักษซอม

ชรรมขันธ

เสวพร้อม

สนสูตร

สยสร้างทางกศล ฯ

ถ. ช. ส.

(๖๒) ไม้อุกหวัชุกท่าย

บ้านฟอกห้าเส้นระยาง

ใบถานประกัขวาง

หวัจรคอกขรให้

โครงกลาง สองเขย

ระบะไว

คิถอก ประทัยแซ

แนวแท้ทางตรง ฯ

ส. อ. พ.

๑๖๒ โคตรร่มหลายเหล็กไม้ กัม
 หลากหลายภาษาดี หันหุ้ม
 ทางกันเมื่อยามดี ร่มแตก ฝนแซ
 หลั่งและข้างกลุ่มคลุ้ม ฟังไต้ข้างสมัย ฯ

ถ. ช. ส.

๑๖๒ มั่งประทุนปักกิ่ง กัญ
 แพรพัศตรหุ้มมีคม รอยข้าง
 ไม้โครงเหล็กชกฉก กุศก แขนงเขย
 ชนฟังผ่านกร้าง ทางวันขมอม ฯ

ส. อ. พ.

๑๖๓ ไม้สูงไม่รักฟ้า มองเหมาะ
 ไม้เล็กเล็งจำเพาะ ผักเสี้ยน
 ไม้ใหญ่จักจันท์เจาะ โพธิพฤกษ์ แดแฮ
 ไม้ซึ่งแสงกล้ายเพี้ยน มั่งไม้ห่มไฟ ฯ

ถ. ช. ส.

๑๖๔ จากพรวกชชอร้าง ฤทาย
 กระบอกห่อนใครขาย แลกชอ
 ชัยย่อยแม่นหมาย นามนก ออกเขย
 นกทกหากให้รือ รำทั้งฤทตรง ฯ

ถ. ช. ส.

๓๖๕ ไม้ย่นักพลวพลิกถ้อย
(๓๓) คอกเปลี่ยนเพี้ยนนามเขา
ผลเสพย์เมลิคเมา
เริ่มเรียกกระเขาซ้อง

ท่ายกระเขา
อินพร้อง
มลักซ้อ เกมินา
สอศสร้อยกาหลง ฯ

ถ. ช. ศ.

๓๖๖ จักรมมแม่นแล้ว
(๓๔) มีลูกไว้รักษา
ใช้ย้อยละเอียดยา
ลักคอกบ่ทอดทิ้ง

ศิลา บคเฮย
คล่องกลิ้ง
ยอยโรค ปวงแซ
แพทยผู้ขำ ฯ

ถ. ช. ศ.

๓๖๗ ภาชโนตระนื้อย
(๓๕) รันรือชักชวนกัน
ทักพิคักต่างประสันน์
ใส่บาตรมากหมกเข้า

หนึ่งขัน
แต่เข้า
โสมนัส
ยังปล้มเปรมใจ ฯ

ถ. ช. ศ.

๓๖๘ เรือน้อยลอยล่องท้อ
(๓๖) ค่อยชิตสนิทคี่
วิกวักทักวารี
เร่งรือชอนน้ำให้

นที
รวไค้
เทแม่ น้ำนา
หมกแล้วยินคี่ ฯ

ศ. อ. พ.

๓๖๘ (๗๖) กระจกคนส่องหน้า
 สองรูปพิมพ์ประพาย
 เพราะแก้วกระทำกาย
 เเงาจะจับลับเขียน
 ขลุ่ยฉาย
 ไข่มุกเขียน
 ปรากฏ เงานอ
 หากให้แต่เห็น ฯ

ถ. ช. ส.

๓๖๘ (๗๖) กระจกมองส่องแล้ว
 แล้วยึดตัวเรา
 ขยับหลงวังงงเภา
 แกล้งกล่าวจำเอนถ้อย
 เห็นเงา
 สักน้อย
 เป็นสิ่ง อันเอย
 ล้อให้เฝ้าคน ฯ

ส. อ. พ.

๓๖๘ (๗๗) แมงคินคำกลุ้มว่อน
 บินแต่คอมตามจับ
 กักอกเลื้อยกยามหลับ
 ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙
 ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙
 หวักพท
 เเงา
 ลมจับ กันแซ
 ไม่มั่งยุงกิน ฯ

ถ. ช. ส.

๓๗๐ (๗๘) ไร่ยาทเนาแน่นน้ำ
 คอยเกาะกอกกินสอง
 ทรหอกคประคอง
 น้ำลมหมคณาแห้ง
 นาหนอง
 เลือกแซ้ง
 คงชีพ อยู่เอย
 ห่อนม้วยหม่ปลิง ฯ

ถ. ช. ส.

๑๗๑ กะระบิยบัสสีเส็น
 ถูกบิขัชคันตัง
 แถวถันเทียบทำถึง
 กระตีกกิกกริคนิว

สายชิง
 เกรียกทัว
 หุ้มเอก เสียงเฮย
 ใช้น้อยเสนาะเพลง ฯ

ถ. ช. ส.

๑๗๒ ยี่สิบกำแก่นไม้
 โกลนหุ่นกลองกลางกลวง
 หนึ่งโคขูชิงควง
 สองหน้าตึงตีเปรี๊ยะ

รอนรวง
 กล่อมเกลี้ยง
 ชันแน่น หูนา
 สักทักอัมคุมตะโกน ฯ

ถ. ช. ส.

๑๗๓ กังไค้มองทอดแค้น
 สองเหล้าลูกหลากแถ
 แยกอย่างต่างผันแปร
 ต่างแตกต่างดีต้อง

ยาศสะแก
 ไบพ้อง
 ยี่องยัค เวียนเฮย
 ต่างไค้ ต่างเสียบ ฯ

ถ. ช. ส.

๑๗๔ ยี่นลมเลิกช่อฟ้า
 ชุมชุกทกอาราม
 ในเขตคันคัมคาม
 แน่นันยี่นลมไม้

ฝากนาม สุนนอ
 ราชไฉ้
 ทำทัว เวียนญา
 แฉกผันเพียงปุ่น ฯ

ถ. ช. ส.

๓๗๕ เห็นความนามรูปร้าย
 เสพัสถ์ชั่วสวชาตม์
 คนเกี้ยวสัถ์สัชาติ
 ข้ำแลบ้านทั้งนั้น

คือพยาธิ
 ขี้ขิ้น
 มากโรค พันเซบ
 ทัวแท้เ็นไป ฯ

ถ. ช. ส.

๓๗๖ ยอกเยยมเทียมฟ้าแมก
 แค่ว่ากัณฑ์ดิน
 สิ่งไฉนอันกณิน
 ขอพ้อภูเขานั้น

เมชิน
 ชาติสิ้น
 แหนงหนัก นาพ้อ
 งอกหญ้ายอกเขา ฯ

ถ. ช. ส.

๓๗๗ กลองชวาหวามักทว
 อึกสยามเภา
 เพลรุ่งทกรวิ
 ปากแม่กลองอ่าวฮ้า

กิงค
 ผูกถ้ำ
 ติรำ ไปนา
 รั้น้านองเฉย ฯ

ถ. ถ. ส.

๓๗๘ ปวงชนใช้พรว้าเสียง
 นรชาติกำพรว้าสรรพ
 ถั่วพรว้ายอมเวียนวัล
 หอมว่าสันพรว้าไม้

สัขพันธ์
 ยากไร
 ภายคอก ผักเซบ
 สี่แม่นแสนอนาม ฯ

ถ. ช. ส.

(๑๗๙) ลำภาเหล่าลูกจ้าง
มาแต่ทองขวัญหมาย
เพ็ญเพียบพัศุขาย
ขุนท่านขุนคั่นคว่ำ

เงินหลาย
มั่งคั่ง
หลากหลาก
สิ่งห้ามถามเถียง ฯ

ถ. ข. ส.

(๑๘๐) ลูกมากหลายเลศเข้า
ชะยากวิ่งพิทักษ์
ผมทาบว่าลูกคึก
ฤาจะผิดไปข้าง

เชะฉีก ใจแซ
ท้ออ้าง
คงถูก ฤาณา
อันไต่ไคไคโนน ฯ

แปลน

(๑๘๑) หนังสือชาติเขม
หน้าต่างคิลำนำ
ปักเย็บประสังคัล
ล้ำประธานสอตกถ้อง

เขาทำ
รับร้อง
เนียงเสนาร สนิทนา
ทักท้าววิโทน ฯ

ถ. ข. ส.

(๑๘๒) หนังสือขัณฑ์
โทนทักวามนาราย
กลองแขกและไทยหมาย
สำหรับคับริบ้อง

นามหลาย
เรียกพร้อง
มีมาก นักนา
เรื่องน่านามทรง ฯ

แปลน

อย่างคดีโลก

๓๘๑) เจ้าวันเวียงสียห้า	ตามขัณฑ์
เลขสียสูญจึงหัก	แต่แก้
อิโปงชักสียชัก	หกเศษ สี่พอ
เคื่อนทสามนัยเค้า	เจ้าใช้ ในฉนำ ฯ
๓๘๑) ทกเจ้านัยสียห้า	ซึ่งบัว
โรมันหนึ่งสียถั่ว	ว่าแก้
นาฬิกาถั่วตัว	สียนัย สีนอ
เคื่อนทสามสยามเค้า	เจ้าอ้างตามเพลง ฯ
	B. M.
๓๘๒) ลีนไปขยันเกอ	อากร
หลายสียแปะกระแนนนอน	นัยเค้า
ประโยชน์เมื่อมันมรณ	แทงถูก รวยเซย
ผู้เล่นล้วนร้อนร่ำ	นึกไ้ฝายเคียว ฯ
	ถ. ข. ส.
๓๘๒) ชักไฟในถันชอน	นอนล้น
อันตะเคียรรวมนัย	มากไ้
ชักเสียดพม้นคัย	ประโยชน์จึง ถึงแซ
ชอยเพราะหมายไฟไ้	นร้อนจำหวง ฯ
	B. M.

๓๘๓ (๔๑) ช่มมือแม่นแพทยแก

ผลหนึ่งเครื่องหอมผสม

จึงบรรจุก้าม

หลายหักหลายนิ้วค้อม

กองลม

เสร็จพร้อม

คั้ววาท วายแซ

คิกคั่นตามสวน ฯ

ถ. ข. ส.

๓๘๔ (๔๒) ทรพียแพทยไวยกรู้

หลายเพศผดตามกาย

เค็ยรมากโกฏิแสนหลาย

ชนช่วยปลุกคิกค้อย

นามหมาย

เค็กนัย

เหลือนัย พ่อนา

ค้อเค้าสภาคม ฯ

ถ. ข. ส.

๓๘๕ (๔๓) คาปูหลายอย่างอ้าง

มีแต่เค็ยรมากหนา

สองรักค้อจำหา

ผู้ช่วยคิกคักรังกัน

นามตา

ทุกข้าน

มาช่วย ค้อแซ

หักแล้วจากกัน ฯ

P. M.

๓๘๕ (๔๓) ทางไก่อุบผชาติชี

อกไก่อ้วนฤาแหง

ปากไก่อ้วรสารแสง

ลิ้นไก่อหักให้แก้

ชื่อแดง

แน่นแท้

คาไก่อ ก้อนนา

ไก่อ้วนรวกกัน ฯ

ถ. ข. ส.

๑๗๕ หางไก่อ้นามคอกไม้
 ออกไก่อ้นหลังคา
 ปากไก่อ้นมิกเขียนตา
 ลิ่นไก่อ้นคนมีเท้า

ขัณฑ์หา นั้แซ
 คฤห์แท้
 ไก่ก็ ไก่น้า
 ไข่ไข่ฟักเลย ฯ

ท. ท.

๑๗๖ วิกลสัศวอ์ขัณฑ์
 หกลีบสัศวาเวียน
 สองชนช่วยหันเหียน
 เผลยเวียกหมากรุกม้า

ขัณฑ์เคียว
 รบร้า
 ยกอย่าง ไปเซย
 แม่นแม่นมีจริง ฯ

ถ. ธ. ส.

๑๗๗ ราคานโคลงเช่นนี้
 ทายอย่างเคียวที่เจาะ
 จะทายว่าให้เหมาะ
 หมากแบกหมากรุกไข่

ไม่ตะเพาะ
 ถูกไก่อ้น
 ไก่อ้นมาก อย่างเซย
 เทือกนั้ถรวง ฯ

ท. ท.

๑๗๘ ทัวปลาย่อมทอ้งอยู่
 พักเวียกหางปลา
 ทำทัวรุกรักเวฬุ
 ทาง่ายไข่แน่นแพ้น

สินธุ
 เหมาะแม่น
 เขาค่า
 โบกให้ลมทวน ฯ

ถ. ธ. ส.

๓๘๘ หนึ่งสองสามสี่ห้า
(๔๖) หนึ่งสองสามสี่ห้า
อีกแปดเก้าสิญเฮ้ง
เก้าเลขกิริสำเร้ง
ทนายเลขโรมันก็

หกเจ็ด
เก้า
ทั่วโลก แลพ่อ
สิบควยโคยก็ ฯ

ถ. ช. ส.

๓๘๙ เมล็ดมะกล่ำออกค้ำ
(๔๗) เมล็ดมะกล่ำออกค้ำ
อีกขนนมคอกเหล็ก
เรียนรู้อย่างเด็ก
จึงฉลาดเฉลียว

คว้าง
เหล่าน
สคัยเฒ่า ทายชา
ชอถวนขบวนหนู ฯ

ถ. ช. ส.

๓๙๐ สำเภาต่อเคียวว่าง
(๔๘) สำเภาต่อเคียวว่าง
มีเนตรสองหางเลื้อย
หางขนบอกเงินเจือ
โต้เล่นนาวาหว้าย

ปากเรือ
ขยับท้าย
จากคาค มานา
ว่องน้ำตามลม ฯ

ถ. ช. ส.

๓๙๑ หลายสิ่งสำหรับคัม
(๔๙) หลายสิ่งสำหรับคัม
มีปากมีหู
สิ่งใดจะทรงคิ
แต่กะทะนั้นแล

วารี
มากแท้
เลือกไม่ เหมาะเลย
ค่อยใกล้เคียงความ ฯ

ถ. ช. ส.

(๑๐๐) มีเชิงขยี้วักเข้า
 ทั่วเทศแถวสถล
 บินยี่ไซ่บินบน
 ลูกก็ลูกขาศล้า

วรกล
 ถิ่นน้ำ
 บิดขยี้ยาค
 เล่นท่าทะเลสาแก ฯ

ถ. ข. ส.

(๑๐๑) กุญแจบรรเจิดแจ้ง
 ภาคเหล็กทองเหลืองหลาย
 ถิ่นแล้วขยี้คนคาย
 ณะเพาะลูกไขข้าง

นามขยาย
 เกลศร้าง
 ขยี้เคสออน คลอกเซบ
 ขยี้ท่ายิ่งถอย ฯ

ถ. ข. ส.

(๑๐๒) ลูกไม้มีแม่ทั้ง
 คีอลูกเขยไขทาล
 ชุมไซ้แหล่งทวาร
 ถิ่นสถิตเดระเจ้า

พ่อยมาน
 ออกเข้า
 อวาศ
 เนองคร้งนานครัน ฯ

ถ. ข. ส.

